

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség: Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151 Sárogyocim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel
több :: Egyes szám 5 Lej.
vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 bani felár)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 39. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Kedd, 1930. február hó 18

Megbukott a francia kormány. Macdonald kilépett a munkáspártból.

Az ACSEV. részvényeseinek sérelme.

Irta: Koromzay Frigyes, ny. ACSEV. vezérigazgató.

Idestova három esztendeje annak, hogy az ACSEV. vonalainak állami megváltása, valamint a r. t. vagyonának megosztása és két külön r. t. megalakítása tárgyában a hosszú éveken át tartott tárgyalásokat véglegesen befejeztük. A tárgyalások eredménye, mint közismeretes, a román vonalak állami megváltása és Romániában az Arad—Brádi ipari r. t. Magyarországon pedig a Szeged—Csanádi Vasút r. t. megalakítása volt.

A román vonalak állami megváltásának feltételeit a Bucurestiben 1921 nov. 12-én megkötött egyezség foglalja magában, mely az ACSEV. közgyűlése által szankcionálva, a román törvényhozás által elfogadott és a Mon. Oficiálisan szabályszerűen kihirdetett.

Ennek a szerződésnek a részvényesekre vonatkozó néhány fontosabb pontjával kívánok foglalkozni, mert tudtommal a szerződés határozmányai ma sincsenek végrehajtva, miáltal a részvényesek jelentős anyagi károkat szenvednek. Nézzük meg, mit mond a szerződés?

Az ACSEV. román vonalainak megváltásáért a román állam összesen 7.422.687 svájci frankot tartozik fizetni angol fontra szóló, 5 0/0-ot kamatozó állami obligációkban, valamint 304.687 svájci frankot. A szerződés intézkedései szerint ez az összeg a részvényesek között részvényeik arányában felosztandó. A kibocsátásra kerülő angol font obligációkból részvényenkint 1:8 angol font jut, a készpénzről pedig 1:78 svájci frank. Ezek az összegek a szerződés jogerősre való emelkedése után 1 hónappal, tehát legkésőbb 1927 jul. 1-én lettek volna esedékesek és pedig aként, hogy az állam a megfelelő obligációkat és készpénzt az Arad—Brádi Ipari r. t.-nak rendelkezésre bocsátja, mely azután a régi lebélyezett ACSEV. részvények bevonása — illetve azoknak Arad—Brádi Ipari részvényekkel való kicserélése — kapcsán a részvényeseknek a nekik járó összeget kifizette volna.

Éz azonban nem történt meg eddig. Nem tudom megítélni azokat az okokat, melyek az államot, vagy az Arad—Brádi r. t.-ot arra indítják, hogy külön törvényben megállapított fizetési kötelezettségnek ne tegyen eleget. Kissé furcsán hat ez az eljárás, amikor nap-nap azt olvassuk az újságban, hogy adóhátralék címén a kereskedő áruját, az iparos szerszámát, a nyugdíjas párnáját árvereztetni el az állam, a maga kötelezettségeinek pedig nem tesz eleget. Persze, mert őt nem lehet árverezni, mert míg egy ilyen abszolút biztos kimenetelű esetleges perben szegény részvényes jogerős ítéletet nyerhet, megőszülhet — az unokája.

Mindezt azért kérem nyilvánosságra hozni, hogy a részvényesek használják fel az évenként egyszer megnyilvánuló alkalmat, az Arad—Brádi Ipari r. t. közgyűlést, hogy sérelmeiket előadják s gyors orvoslást kérjenek.

Tájékozásul kiszámítottam, hogy 1—1 részvény után mi igénye van a részvényesnek: a) 1:8 angol font 5 0/0-os állami obligáció, mely 40 év alatt törlesztendő, 1927 jul. hó 1-én kezdődő kamatozással. Ezen obligációk 1, 5, 10,

Elkészült az önálló magyarpárti lista.

Az elnökség a holnapi intéző-bizottsági ülésen hozza nyilvánosság elé a városlátya-jelöltek listáját. — Egy nő is helyet foglal a listán.

(Arad, február 17.) Az aradi Magyar Párt elnöki tanácsa ma este hét órakor ülést tartott az önálló lista összeállításának ügyében. Az ülés folyamán megállapodás is jött létre, azonban a holnap este hét órára kitűzött intézőbizottsági ülés előtt, fél hét órakor, újból összeül az elnöki tanács, hogy

az utolsó simításokat eszközölje a listán.

A jelöltek névsora a holnapi ülés alkalmával kerül nyilvánosságra. Érdekes, hogy a Magyar Párt listáján egy nő is szerepel, akinek a személyét azonban még nem állapították meg.

Harc a Banca Nationaláért.

Izgalmas közgyűlés, amely taktikai okokból — elmaradt. — A liberálisok túlyomó többsége miatt ha'aszították el a Banca Nationala közgyűlését.

Bucurestből jelentik: A Banca Nationalának tegnap kellett volna megtartania ezévi közgyűlését, amelyen egyszersmind meg kellett volna választania az igazgatóság két új tagját és három új cenzorát. A közgyűlés azonban taktikai okokból elmaradt.

A közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és napokkal előbb a pénzpiac is annak hatása alatt állott. Az érdeklődés főleg azért volt nagy, mert a stabilizáció óta a kormány és a liberálisok először kerültek szembe a Banca Nationalában, amelyet eddig a liberálisok pénzügyi főerősségének tekintettek s a 77.000 részvényből 56.000 részvényt reprezentáltak, de megjelent a liberális pártvezetőség is, úgy hogy a gyűlés gazdasági külszíne helyett, inkább politikai meetinghez hasonlított.

A kezdet időpontja már régen elmúlt, de az elnökség még mindig nem vonult be. Az időt a liberálisok politikai vitákra használták föl és eközben serényen szidták Madgearut, aki mást ígért az előzőekben és mást mond most. Az izgatott hangulatot még az sem bontotta meg, hogy a várakozás közepette adták tudtul a liberálisok pénzügyminiszter-jelöltjének: Anghelescunak, a Kereskedelmi

Akadémia igazgatójának halálhírét. A közgyűlésen, távol a liberálisoktól, néhány nemzeti-parasztpárti részvényes ült, akik szótlannul hallgatták a liberálisok kormányzsidalmait és biztosra vették, hogy a megürit helyeket a kormány jelöltjeivel szemben azokkal fogják betölteni, akiket a liberálisok állítottak.

Az elnökség azonban, látva, hogy a liberálisok milyen túlyomó többségben vannak a gyűlésen, taktikához folyamodott. Az alapszabályokban ugyanis elő van írva, hogy a kincstár egyik kiküldöttjének is részt kell vennie a gyűlésen. Ebben az esetben Teianu pénzügyminiszteriumi államtitkár szerepelt, mint kincstári ügyész, aki egyszerűen nem jelent meg a gyűlésen és így Buriceanu nem kénytelen volt 11 óra tájban a megjelenteknek tudomására adni, hogy a gyűlést elnapolják, azaz csütörtökön tartják meg délután 4 órakor.

A liberálisok zuga'odva hagyták el a termet, természetesen ismételtén a kormányt, kiváltképen a pénzügyi politikáját szidalmazták. A kormány reméli, hogy csütörtök délutánig sikerül olyan megoldást találnia, amely győzelmét a liberálisokkal szemben biztosítja.

Leszavazták a francia pénzügyminisztert.

Nagy az elkeseredés a francia kormány pénzügyi politikája ellen. — Tardieut megbuktatja a drágaság.

Párisból jelentik: Franciaország politikai pénzügyi politikája ellen, amelynek következtében a pénzügyi politikája ellen, amelynek következtében a drágaság az utóbbi időben rendkívül fokozódott.

Az Echo de Paris szerint a kormány vagy kódolgoz egy tervezetet a termelés fokozására és az árak csökkentésére, vagy ezzel nem törődve, folytatja a súlyos adók kisajto-

50 és 100 fontos címletekben kerülnek kiadásra és a részvények száma által nem osztható töredékek készpénzben fizetendők. b) A cikkem elején említett készpénzből egy részvényre eső készpénz, azaz 1:78 svájci frank = 58 lej. c) 1:8 angol font = 1470 lejnek 3 évi 5 0/0-os kamatai = 250 lej (feltéve, ha jul. 1-én már fizet az állam). d) Az 1922—26 évben megszavazott, de a román állam által annak idején letiltott osztalék-hátralék részvényenkint 44 lej. e) Az

lását és akkor számolni kell a következményekkel. A helyzetet igen súlyosnak tartják és nem kizárt, hogy a drágaság fokozódása Tardieu-kormány megbukik.

Párisból jelentik: A kamara ma folytatta a költségvetési vitát, amelynek egyik tételénél Cheron pénzügyminiszter felvetette a bizalmi kérdést. A kamara 286 szavazattal 281-el szemben miatt a Tardieu-kormány megbukik.

Arad—Brádi Ipari r. t. által esetleg megszavazott osztalékok, amelyekről azonban nincsen tudomásom.

Végeredményben tehát minden ACSEV. részvényes követelhet 1:8 angol font állami obligációt, továbbá 58+250+44 = 352 lej és az 1928/29 években esetleg megszavazott Arad—Brádi osztalékokat. Ha a részvényeseknek eddig tapasztalt hihetetlen közönyét soraimmal felráznom sikerült, úgy céloimat elértem.

Hazaárulás vádjával a hadbíróóság elé kerül Tibacu.

Stere Constantin szerepe. — Miért kellett visszahívni Husarescut? — Ioanitescu rendőrminiszter nyilatkozata. — Tibacu 750.000 lejt kapott a szovjettől.

A határrendőrség segített Caramanovnak a Dnyeszteren való átkelésben

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i sajtó oldalakon keresztül foglalkozik a Tibacu-féle kémkedési ügygel és annak fejleményeivel. Főképen az foglalkoztatja a fővárosi lapokat: miért kellett visszahívni Husarescu sziguranca vezérfelügyelőt, aki tíz év óta vezeti a besszarábiai állambiztonsági hivatalt. A Curentul szerint Caramanov, az elfogott szovjettutár kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy Tibacu többször említette neki, miszerint

„a komolyabb ügyeknél két besszarábiai képviselőt használ fel, akik Stere Constantin közvetlen környezetéhez tartoznak“.

Tibacu a képviselők nevét is közölte vele. Erre lépett közbe Stere, aki Husarescu visszahívását vitte keresztül. A Viitorul tovább megy és azt állítja, hogy több képviselő és megyei tanács tag is kompromittálva van az ügyben.

Ezzel szemben a Dimineata mai száma közli Ioanitescu rendőrminiszter nyilatkozatát, melyben a többek között a következőket mondja:

— A nyomozás adatai szerint Caramanov és Tibacu egy odesszai kémiroda alkalmazottai voltak. Eddig még nem nyert bizonyítást az a körülmény, hogy bűntársaik is lettek volna és

egyes lapoknak azon állítása, hogy képviselők is kompromittálva vannak, fantázia-szülemények.

Ioanitescu rendőrminiszter egyébként elmondotta, hogy a vizsgálat kiderítette, miszerint Tibacu 1929. decemberében súlyos szemrehányásokban részesült az odesszai kémiroda részéről. A kémiroda ugyanis azt állította, hogy Tibacu a lapok információit továbbítja Oroszországba és azzal fenyegette, hogy beszünteti fizetését. Tibacu erre Caramanovot küldte Odesszába, hogy intézze el fizetésének további folyósítását. Január 26-án Caramanov átszökik a Dnyeszteren és Odesszába utazik. Itt azt követelik a futártól, hogy lépjen valamelyik román katonai vagy polgári hatóság szolgálatába és azt üzenték Ti-

bacunak, hogy ha információit továbbra is a lapok híreiből fogja adni, beszüntetik fizetésének folyósítását. Caramanov visszajön Romániába, hogy itt megszerveze a besszarábiai kémszervezetet azonban február 6-án elfogták.

A lapok közlése szerint most már megállapítást nyert az is, hogy Tibacu szolgálataiért eddig 750.000 lejt kapott a szovjettől. Az ügyben hamarosan néhány szenzációs letartóztatás várható. A Viitorul mai száma szerint D. Georman vezérfelügyelő, akikt a visszahívott Husarescu helyére küldöttek a kémkedési ügy kinyomozására, ezt a kijelentést tette:

— Ugy megyek Kisenevbe, mintha Mad

ridba küldöttek volna, oly kevéssé ismerem az ottani helyzetet.

Bucurestiből jelentik: Ionescu sziguranca vezérfelügyelő tegnap egész nap folytatta a kihallgatásokat. Caramanovot és Tibacut Kisenevbe vitték, ahol a harmadik hadtest bírósága előtt felelnék tettükért. Miután Caramanovot a hadizónában fogták el, katonai bíróság ítélkezik felette. Tibacu pedig, aki bizalmas okiratokat szolgáltatott ki a szovjetnek, sőt

a nagyvezérkar és a sziguranca vezérigazgatóság között folyt bizalmas levélváltás anyagáról tájékoztatta a G. P. U.-t, hazaárulás miatt kerül a hadbíróóság elé.

Az Adeverul cikket ír Husarescu vezérfelügyelő visszahívásáról és megállapítja, hogy Husarescu úgy viselkedett, mintha még mindig a liberálisok lennének uralkodók. Ezért kellett — mondja a lap — bizonytalan időre szabadságra küldeni. A lap szerint a határrendőrség elősegítette Caramanovnak a Dnyeszteren való átkeléseket, miután úgy volt informálva, hogy a futár a szovjettől hoz anyagot.

A dolji kormánypárti tagozat Jovipale mellé állt.

A választmány nem lát okot a képviselőnek a pártból való kizárására.

Bucurestiből jelentik: A dolji nemzeti-párti tagozat választmánya tegnap foglalkozott Jovipale kizárásának ügyével Miklós herceg autókaramboljával kapcsolatosan elmondott interpellációjára vonatkozólag. A választmány hosszas vitatkozás után úgy ha-

tározott, hogy az interpelláció még nem lelet ok a kizárásra és ilyen értelemben irt fel a bucuresti-i központhoz, amelynek jogában áll a végső szó kimondása. A választmány ülésén résztvett Cotarca, földmívelésügyi alminiszter.

Udvarhelyen a második hivatalos nyelv lett a magyar.

Magyar nyelvű beadványokat is kötelesek elfogadni a hatóságok. — A városi tisztviselőknek meg kell tanulni magyarul. — Bálint udvarhelyi prefektus hivatalos nyelvévé tette a magyart.

Clujról jelentik: Székelyudvarhely polgármestere rendeletet adott ki a városi tisztviselőknek, akiket arra kötelez, hogy a jövőben a magyar nyelvű beadványokat is fogadják el.

A tisztviselők panasszal fordultak Bálint megyei prefektushoz, akinél tiltakozásukat jelentették be.

A prefektus azonban megerősítette a polgármesteri rendeletet és kijelentette, hogy a városi tisztviselőknek, — akik még nem bírják a magyar nyelvet, — meg kell ta-

mulni magyarul, hogy a közönséggel megfelelően érintkezni tudjanak. Hymódon Székelyudvarhelyen a magyar nyelv második hivatalos nyelv lett.

Örömmel regisztráljuk a székelyudvarhelyi jelentést, amely reményt nyújt arra, hogy Erdély többi városaiban, ahol a magyarság jelentékeny többségben él — így Aradon is, — végre megadják a polgárságnak azt a jogot, hogy a hivatalos beadványaiban anyanyelvét használhassa.

Társaság.

Irtá: MÁRAI SÁNDOR.

Késő éjjel felmegyek barátomhoz, aki előttem jön az előszobába, kezét szája elé tartja és miközben kabátomat levetem, sugja:

— Társaság.

Kérdem, hogy ismerősök-e? Azt mondja, nem, három házaspár, először vannak fenn nálam.

Bemegyek a szobába, bemutatnak, leülök. Pillanatnyi szünet. Mindenki átnéz rajtam, ami csak részben szó a személyemnek, részben inkább a helyzetemnek — annak, hogy most jöttem, semmi közöm hozzájuk, nem tartoznak törődni velem. Át kell vágni magam itt is, el kell foglalnom szerény helyemet az emberek társadalmában. Egyelőre feketét kapok, a divány egyik sarkán ülök, előttem egy hölgy, aki nem fordul meg, piros ruhában és ezt mondja: —... László imádja Wellset.

Keresem Lászlót, melyik lehet? Biztosan az ura. Talán az a kopasz, az nem figyelt ide, biztosan az ura. De épen így lehetne ez a művészhajn, sörényes és cvikkeres. Egyes kutatók azt állítják, hogy házastársak hasonlítanak egymáshoz, a hosszú együttélés összetöri őket és fizikailag is hasonlítani kezdenek. Megpróbálom összerakni a hat embert, gyerekkoromban volt ilyen játékszerem, melyik fej melyik törzshöz való? A törzs itt a nő, a fej a férfi feje.

Lassan tájékozodom és hallgatók. A feketét észre, elnyújtózom a diványon, még nem vettem fel, elbeszélnek mellettem, mint egy akváriumban, ahová új halat dobta, némán uszik

el mellettem a régi falca. Szórakozottan és álmosan arra gondolok, hogy ez a legnagyobb dolog a világon, egy-egy új ember. Nézem ezt a hat legnagyobb dolgot a világon. Szeretnék végigdölni a diványon, de azt hinnék, hogy ez ellenük történik, megjártsom — ezért óvatosan csak hátrább ülök, a könyvespolcra támaszkodom, valami kis helyzetet építék magamnak, most kezdetjük.

A szobában uszik a füst, a sok könyv bizonytalanul dereng át a homályon, van az egészben valami egy szeánszból. Idegen emberek között mindig van valami egy szeánszból. Nem lehet tudni, mi fog történni, lehet, hogy az egyik rögtön feláll, meghajtja magát és azt mondja: „Prockauer vagyok“ — s valami óriási kinyilatkoztatás kezd, mely megváltoztatja a világ rendjét és új célokat tűz az emberiség elé. Cigarettafény. Az lehet, hogy feláll valaki s kinyilatkoztatást tesz. Néha már megtörtént. De az is lehet, hogy én a következő pillanatban felugrom, fürgén felkuporodom az íróasztal tetejére és kukorékolni kezdek. Minden lehet. Lehet, hogy plazma mászik elő a gyászruhás hölgy szájából, esetleg elhunyt kedves fiának materializált szelleme, kocsonyás kezek jelennek meg a levegőben és egy síri hang azt mondja: „Én vagyok Goethe, pálinkás jó reggelt az egész társaságnak“. Szellemeik, különösen nagy emberek szellemei, általában ilyesmít szoktak mondani. Könnyű elektromos áramok járnak közöttünk, idegenek vagyunk, de azonos anyagból, az atomok keresik az ismerős atomot, átrendeződnek. Könnyű érintést érzek: az egyik hölgy rámnézett felfogom a pillantást, belunyom a szemem, másiéle nézek.

Régebben így mondták: „surolt tekintetével“. Milyen pontos ez, van az ilyen első pillantásokban valami testi és anyagi. Lehet, hogy viszonyunk lesz. A falat nézem, majd surolom tekintetemmel a hölgyet. Nem, nem lesz viszonyunk.

Megint a falat nézem. Most-ezt hallom:

— Én nem szeretem Wellset. Olyan érdekező.

— Lafcadio Hearn a végén már egészen japán volt.

— Nem tudom, hogy lehet nem szeretni Shawt? Én imádom Shawt. (Nő mondja.) Például az a rész a Johannában.

— Joseph Konradnak is van egy szigetéről egy írása.

— Arra emlékszik, mikor leüti egy bunkóval?

Női hang.

—... ha valaki hallaná... ahogy itt beszélünk... Shaw...

Egy pillanatra szégyelem magam, mert hallgatóztam. Az ilyesmi illetlen. Az ember vet közzön le maga is, ha a többiek méztelenül fűrödnek s lubickolnak egy langyos, kissé szennyes, állott társalgásban, melyben jól érzik magukat és nem szégyenkeznek egymás előtt. Most jön valaki, leül a parton ruhában s nézi őket, ez nem korrekt. Sajnos, nincs módom korrektnak lenni, utálatos mesterség. A multkor anonim levélben, egy sértődött olvasó ezt írta: „Tudja, kicsoda kegyed? Kegyed egy dektív“. Boldogan elpirultam, mikor ezt olvastam, ez a legnagyobb dicséret, amit kritika az írónak adhat. Hallgatóztam, benéztem egy ide-

Véres sofförstrájk Berlinben.

Berlinből jelentik: Szombaton hétezer berlini sofför béremelést követelt és miután a követelést nem teljesítették, sztrájkba lépett. A sztrájkolók a kommunisták izgatására megtámadták a dolgozó sofföröket és véresre verték őket, azonkívül pedig inzultálták a taxin utazó embereket. A külterületeken felvonultak és kövekkel dobálták meg az autókat. Végül is a rendőrség utjukat állta és gummibotokkal széjjelverte őket. A nagyarányú sztrájk ellenére nem volt autóhiány, mert maguk a tulajdonosok ültek a volán mellé.

Előléptetések az aradi postán.

(Arad, február 17.) A Monitorul Oficial legutóbbi számában több aradi postatisztviselő előléptetése jelent meg s az erről szóló rendelet már megérkezett az aradi postafőnökséghez Pap Victor főnök kezébe. A hivatalos lap és a postavezérgazgatóság leirata szerint a következők részesültek előléptetésben:

A főpostán Pap Victor (postafőnök) II. osztályú főtisztviselőből I. osztályú főtisztviselői, Pop Pucea Illés (reklám és statisztikai osztály főnöke) III. osztályú főtisztviselőből II. osztályú főtisztviselői, Revulák Gyula (bélyegpénztárnok) I. osztályú tisztből III. osztályú főtiszt, Milankovics Irma (ajánlott levél fölvevő) I. osztályú főkezelőből III. osztályú vezérkezelő, Binder Ottilia (távírási) II. osztályú főkezelőből I. osztályú főkezelő, Birea Livia (telefonista), Capris Florica (telefonista), Papp Emilia (rádiópénztáros), Manea Emilia (távírási) III. osztályú főkezelőből II. osztályú főkezelő, Székér Irén (telefonista) és Budelean Valéria (hughiásta) I. osztályú kezelőből III. osztályú főkezelő, Bartha Terézia (távírási) és Pregea Mária (telefonista) II. osztályú kezelőből I. osztályú kezelő, Manea János (műszerész főnök) II. osztályú műszerész főnök I. osztályú műszerész főnöki kinevezést kaptak.

A pályaudvari postán pedig Minuta Anna (utánvételezési osztály), Borbély Margit (vámosztály), Farkas Irén (ellenőrző osztály), özv. Szepessy Jánosné (utalvány és pénzeslevél osztály) I. osztályú segéd-tisztből III. osztályú ellenőrökké, Barbu György (mozgópostás) Balja Miklós (mozgópostás), Duma Tódor (mozgópostás), Miron János (vámosztály) II. osztályú impiegatok I. osztályú segéd-tisztekké lettek, Nichi Demeter (raktáros) III. osztályú tiszt II. osztályú altiszt előléptetést kapott.

A kinevezések január elsejei érvénnyel lépnek életbe.

gen ablakon, kölhögni kellene, hogy észrevegye nek. Hozzákezek leverközni. Néhány mondatl sikerülni fog. Akkor majd adnak egy kis helyet, beállítanak a startsorba, s feszitelenül lubickolunk együtt tovább. Faradt vagyok, Iustán keresem a pontot, ahonnan fejest ugorhatok. Könnyen és kedvesen kell megszólalni, a start nagyon fontos, valahogy úgy, mintha már évek óta diskurálnánk itt ilyen széken, hetesben, s épen csak folytatok egy megkezdett gondolatot. Ártalmatlanul és szeliden kell kezdeni, most megszólalok, valaki felel, rögtön elkezdődik a kristályosodás folyamata, rokonszenv és ellenszenv alakul ki bennem és körülöttem, átveszem a hangot, viszem egy ideig, míg megtalálom, milyen durban vagy mollban megy az egész és akkor fújom harmónikusán velük tovább.

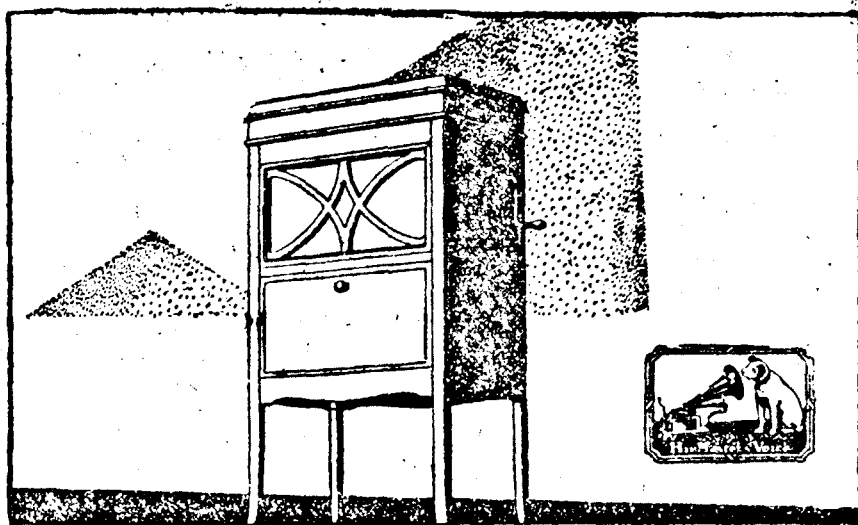
Talán a halálról lehetne valamit, az mindenkit érdekel, van egy jó kis történetem a halálról. Még mindig Wellsnek tartanak? Tempó, egy, kettő... Kimondom:

— Ez az új Maugham-darab...

Senki nem nevet a szemembe. Három mondat után megkapom a hangot, csendesén viszem egy percig, átadom a szomszédoknak, valamilyen langyosat érzek, tempózni kezdek, már tisztom.

Később kimegyek a másik szobába, szégyenkezés nélkül előluzok egy névjegyet a társamból, s felírom: szeansz, László szereti a Wellset. Mit csinálnak, rossz a memoriám.

A szobaleány nagy ezüsttálon egy magányos csésze feketét hoz.

Nincs mellézkörej, ha «His Master's Voice» lemezt «His Master's Voice» készüléken játszik

A „His Master's Voice” elektromos felvételeinek kiválóságát bizonyítja, hogy a világ legkiválóbb művészei kizárólag ezen eljárást használják. A legnagyobb művészek többsége a „His Master's Voice” révén örökíti meg művészetét. A „His Master's Voice” úgy a lemez, mint a készülékgyártásnál a legnagyobb gond-

dal jár el, a legjobb eredményt csak akkor érjük el, ha mindkettőt használjuk. Használjunk mindig „His Master's Voice” tít is. Akármelyik „His Master's Voice” készüléket is választja, játszon csakis „His Master's Voice” lemezeket. A legnagyobb művészek egész sora tette halhatatlanná a világ legrégebb muzsikáját.

«HIS MASTER'S VOICE»

CARUSO

DA. 104 Adio a Napoli
Canta Pe'me

AURELIANO PERTILE

DB. 107 Da voi lontan in sconosciuta terra (Lohengrin)
Merce, merce cigno gentili (Lohengrin)

FRITZ KREISLER

DB. 1091 Kreisler-Caprice Viennois
Dvorak Humoresque

PABLO CASALS

DA. 833 Schumann-Träumerei
Rubinstein Melody in F

Áll a harc az aradi adófronton

Ma ismét mindenkinek felemelték az adóját. — Madgearu méltányossági ígéretet nem teljesítette. — A gyógyszerészek és ügyvédek az adókvető bizottság előtt.

Az iparosokat sem kimélte az adókvető bizottság.

(Arad, február 17.) „Az adókvetéseknel nemcsak azt kell figyelembe venni, hogy a kincstár minél több pénzt kapjon, hanem tekintettel kell lenni a felek érdekeire is és azokat meg kell védeni. A kisiparosoknál szem előtt tartandó azok teherbíró képessége és nem szabad őket nyomasztó adóval terhelni.” Madgearu pénzügyminiszter mondotta ezeket február 6-án Aradra érkezett rendeletében, amelyben méltányos adókvetést ígért. A mikor azonban a miniszter ezt a feltűnést keltő rendeletet kiadta, már ott feküdt előtte asztalán a parlament által megszavazott költségvetés, amelybe

az elmúlt évvel szemben az adóbevételeknek husz százalékos felemelése van felvéve.

A hangzatos jelszavak, a méltányos adókvetések kilátásba helyezése tehát mind csak ígéret maradt, mert az adókvető-bizottságok három napos munkálkodása után máris megállapítható, hogy az adóleszállítások csak az adófizetők lelkében élő hiu ábrándok maradtak és a legjobb esetben fenntartotta a kvetőbizottság az elmúlt évben megállapított adóalapot. Arra már nem gondoltak, amikor a pénzügyminiszter által ígért méltányos adókvetések végrehajtották, hogy már tavaly olyan irreálisan magas alapot állapítottak meg, hogy annak fenntartása az ipart és kereskedelmet létalapjában veszélyezteti, arról nem is beszélve, hogy a múlt esztendő óta a gazdasági válság csak növekedett, ezzel

szemben az iparosok és kereskedők forgalma lényegesen csökkent és az adófizetők legnagyobb része sokkal kevesebb jövedelmet ért el, mint a megelőző évben.

A „Sóhajok palotájában” három napja, hogy lezajlott a premier és a három „előadás” után meg lehet állapítani, hogy Madgearu újdonsága megbukott. A méltányosság az egész vonalon a múlt évi adóalap fenntartásában, vagy pedig emelésben nyilvánult meg.

A két speciális bizottság ugyszólván kivétel nélkül mindenkinek felemelte az adóját. Az emelések átlag 10—20 százalék között mozognak és az adózók hiába hivatkoznak a gazdasági pangásra s a kétségbeejtő üzleti viszonyokra. Az egyes számú adókvető-bizottság tegnap és ma folytatta az aradmegyei és aradi gyógyszerészek megadóztatását. Többek között a Rényi-gyógyszertár adóalapját 280 ezer lejről 310 ezer lejre, Weissz gyógyszerész adóját 160 ezerről 180 ezer lejre, Kain gyógyszerészét 260 ezerről 280 ezerre, Szondy gyógyszerészét 250 ezerről 270 ezer lejre, Földes gyógyszerészét pedig 400 ezerről 440 ezer lejre emelték fel. Az Angel-gyógyszertár adóalapját is felemelték 20.000 lejjel. Adóleszállítás itt ma dél előtt három történt mindössze, de ez is csak jelentéktelen. Berger gyógyszerész adóalapját 140 ezer lejről 130 ezer lejre, Hehs gyógyszerészét pedig 180 ezer lejről 150 ezer lejre szállították le. A többinek meghagyták

a múlt esztendői adóalapot. Az általános adó-emelkedés itt ma délelőtt átlag 9 százalékos volt.

A második speciális bizottság az ügyvédek megadóztatását folytatta. Ma harminc ügyvédre került sor, kiknek múlt évi adóalapjuk 80—100.000 lej között mozgott. Itt a bizottság 10—20.000 lejjel emelte fel az adókat. Dr. Gabos, dr. Örfi, dr. Schütz adóalapját 20—20.000 lejjel emelték, míg dr. Rácz Sándornak, aki az elmúlt évben 120.000 lej után fizetett adót, most 150.000 lejben állapította meg a bizottság az adóalapját. Az ügyvédi kamara dr. Höflich Bélát küldte ki a bizottságba, hogy az ügyvédek képviselője ott, de ő hiába igyekezett legalább a régi állapotot fenntartani, az emelkedéseket nem lehetett elkerülni.

A harmadik számú bizottságnál Polacsék József controlor 30 micelacai fuvarost adóztatott meg. Itt jórészt megmaradt a múlt

évi adóalap. Akiének a fuvarozás csak mellékfoglalkozásuk 4000, míg akiének főfoglalkozásuk, 12.000 lej adóalap után adóznak. A negyedik számú bizottság, amelynek Halász Ferenc controlor az elnöke, a férfi és nőiszabókat adóztatta meg. Az iparosoknál sem voltak tekintettel a viszonyok rosszabbodására és a nehéz gazdasági helyzetre, mert itt is fenntartották az elmúlt esztendőben fizetett adót, két nőiszabónál pedig 10 százalékkal emelték az adóalapot. Az ötödik bizottságban Ratiu Traian, a hatodik bizottságban pedig Biszák Mihály adófőnök a szabók és asztalosok felett mondott lesújtó ítéletet, mert ezeknek a kisiparosoknak adóalapját 10—25 százalékkal emelte fel. Itt határozottan szerencsés volt az az adózó, akinek könnyörületességéből meghagyták a múlt esztendői adóalapot. Az adófronton tehát áll a harc, melynek áldozatai az adófizető polgárok.

Nincs sok kilátás a szintársulat gyorssegélyére

Dr. Lutai elnök elutasította Szendrey szinigazgató kérelmét a gyorssegély előlegére vonatkozólag. — Szendrey garancia-levelet kért, hogy amennyiben lesz a segélyre alap, meg kapja az összeget. — Ma kellett volna a pénzügyigazgatóság melletti kulturális bizottságnak a döntő szót kimondani, de az ülés elmaradt, mert a tagokat elfelejtették meghívni.

(Arad, február 17.) Az Aradi Közlöny olvasóközönsége előtt ismeretes, hogy Szendrey Mihály az arad—temesvári színházak igazgatója beadvánnyal fordult Aradváros vezetőségéhez, amelyben 100.000 lej gyorssegély kiutalását kérte, hogy társulatát Temesvárra átvihesse az ottani egyhónapos szezon megkezdésére. Dr. Lutai Cornel interimár-bizottsági elnök az ügyet döntés végett áttette a pénzügyigazgatóság mellett működő bizottsághoz, amely a kulturális célokat támogató alapot kezeli.

A pénzügyminiszterium azonban még nem bocsájtotta a város rendelkezésére ezt az alapot és így Szendrey Mihály a kérése sürgőségére való tekintettel azt kérte Aradvárosától, hogy folyósítsa valamilyen más alpból előlegképen a kért összeget. Dr. Lutai Cornel ma foglalkozott Szendrey miatti kérelmével, ame-

lyet elutasított azzal az indokolással, hogy a városnak nincs olyan alapja, amelyből ezt az előleget nyújthatná. Szendrey ekkor azt kérte Lutaitól, hogy kapjon a várostól olyan garancialevelet, amely biztosítja számára a 100.000 lejt akkor, amíg a városnak a pénzügyminiszterium átutalja a kulturális alapot.

Ez elől már nem zárkózott el dr. Lutai és a szinigazgató kérelmét azzal a függelékkel kísérte, hogy amennyiben a pénzügyigazgatóság mellett működő bizottság megszavazza Szendrey gyorssegélyét az alap kiutalásának esetére, a garancialevél kiadható. A pénzügyigazgatóság mellett működő bizottságnak ma kellett volna összeülnie, azonban a tagokat elfelejtették meghívni az ülésre és így az elmaradt, illetve holnap délutánra halasztódott, amikor is a végső szót mondják ki a gyorssegély ügyében.

Irodalom és művészet

* A pesti színházak heti műsora. Budapestről jelentik: A budapesti színházak e heti műsora a következő: Vígyszínház Kedd, szerda, péntek, szombat, vasárnap este: Takáts Alice, Csütörtök: Matyika színésznő szeretne lenni. Vasárnap délután: Julius éjszaka. Magyar Színház. Egész héten minden este: Péntek: Morfium. Vasárnap délután: Gyermekelőadás. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Napoleon rendet csinál. Péntek: Volt — nincs (először) Vasárnap délelőtt: Madzar Alice mozdulatművészeti csoportjának matinéja. Délután: Naftalin Hétfő: Napoleon rendet csinál. — Városi Színház. Kedd, szombat este: A biarrítzi Vénusz. Szerda: Don Juan. Csütörtök: Ernáni. Péntek: Az ötszáz éves magyar dal II. ciklusa Fedák Sári felléptével. Szombat délután: Az álarcsbál. Vasárnap délután: Az ötszáz éves magyar dal II. ciklusa. Fedák Sári felléptével. Este: A drótosót Hétfő: Traviata (Galli-Curci és Enzo de Muro Lomanto vendégfelléptével. — Királyi Színház. Kedd, szerda, vasárnap délután: Sisters. Csütörtök: Nincs előadás. Péntek: Viktória (először). Szombat, vasárnap: Fővárosi Művész Színház. Egész héten minden este: A csunya lány. Vasárnap délután: A nótás kapitány (gyermekelőadás). — Új Színház. Kedd, csütörtök, péntek, vasárnap este: Lamberthier ur Szerda, szombat: Béla, aki 26 éves. Vasárnap délután: Tűzek az éjszakában. — Andrassy uti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Hagyma Mari: Pármaj kaland. Jutka: Carmen; Boldogság, tréfák. Békeffi konferánszai. — Terézkerületi Színház. Keddtől új pompás műsor. — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Louis Douglas négerrevü vendégjátéka.

* Működvelő előadás az Iparos Otthonban. Az aradi Iparos Otthon működvelő gárdája vasárnap ismét szórakoztató műsorral lépett a nagytermet zsúfolásig megtöltő közönség elé. „Az okos Hepke” című egyfelvonásos bur-

leszk volt az első szám, amelyben Arnstein Sándor és Bakai Pál játékát tapsolta meg a közönség. Fánási Tamás monológot adott elő, nagy tetszés mellett, majd Steiner Aranka énekelt műdalokat, B. Szalay Aranka kíséretével. „Cigány a bíró előtt” című egyfelvonásban Pantea György aratott sikert. Hajdu B. János művészi énekszámában gyönyörködött ezután a közönség. Végül „Igazgató ur” című bohózat következett, melyben Nógrádi Böske,

Két nyomozóhatóság összeveszett a jutalomdíj miatt.

A csikkarci csendőrség letartóztatással fenyegette meg a csikszeredai rendőrközeget, aki a csikszenttamási tüzkárosultak ellopott pénze után nyomozott.

Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy a közbirtokosság másiél millió lejért eladott egy erdőt, amelynek árából a csikszenttamási tüzkárosultakat akarta felségélyezni. Ezt a pénzt azonban ismeretlen tettesek elrabolták. A közbirtokosság megtette a feljelentést a közeli csikkarcfalvi csendőrségnek, valamint a csikszeredai rendőrségnek. Mindkét hatóság megkezdte a nyomozást és munkájában csak ösztönözte az a körülmény, hogy a tettesek kézrekerítőjének százezer lejű jutalmat helyeztek kilátásba.

A jutalom miatt azonban hamarosan ki-

Megnyilt az új
„ELBE”
Harisnyváház
Szenzációsan olcsó gyári áruk.
Volt Zrinyi-ucca
Városi Színházzal szemben.

Diósi Lajos, Gaáli László és Mandel László szerepeltek kitűnően. A műsort reggelig tartó tánc követte.

* A Kölcsey-Egyesület felolvasó estje. Tegnap este kilenc órai kezdettel fényesen sikerült felolvasó előadást rendezett a Kulturpalotában, az aradi Kölcsey-Egyesület. Juhász Attila „Technikai haladás és társadalmi haladás” címen tartott előadást. Ezután Horthyné Csighy Ella dr. Szelle Károly zongorakiséréte mellett operaáriákat énekelt. A csiszolt, tisztán csengő, szépen iskolázott hangú uriaszonyt a közönség lelkes tapsal ünnepelte. Dr. Werner Sándor „A vonósnegyes-muzsika lelke és alkotói” címmel érdekes és szórakoztató zeneesztétikai előadást tartott a közönség nagy tetszése mellett. Következett dr. Ungár Imre, dr. Tausz Arthur, dr. Gárdos Oszkár és dr. Werner Sándor vonósnegyes. Mozart-, Schubert-, Beethoven-áriákat játszott ez a tökéletes, magas művészi szinten álló kvartett. A közönség szívesen nem akaró tapsal honorálta az aradi vonósnegyes gyönyörű játékát. Ezután Marót Sándor, a kiváló nagyváradi lapszerkesztő „Két város karja” címmel tartott érdekes és szellemes előadást Aradról és Nagyváradról. Az Aradról elszármazott melegsziví ujságíró színes, szórakoztató előadása mindvégig lebilincselte a hallgatóságot. A nívós, művészi magasságon álló műsor méltó befejezéséért H. Csighy Ella dr. Szelle Károly zongorakiséréttel énekelt ismét műdalokat, amelyeket a nagyszámú hallás közönség valóságos tapsorkánnal honorált. Megállapítható, hogy a nagyváradi művészasszony egy csapásra meghódította Arad környezeti közönségét.

* A Kölcsey-egyesület irodalomtörténeti előadásai szerdán este tovább folytatódnak a Minorita Kulturházban. Este 6 órakor kezdi meg dr. Szántó Zsigmond előadásait a magyar líra fejlődéséről. Szántó Zsigmond dr. Csokonai és Berzsenyi lírájának ismertetésével kezdi meg előadásait.

tört a veszekedés és a csikkarci csendőrség letartóztatással fenyegette a csikszeredai rendőrség kiküldöttét, ha illetéktelenül be mernek avatkozni a nyomozás munkájába. Végül az ügyészség döntötte el a kérdést, azon határozatával, hogy mindkét hatóság illetékes, sőt köteles nyomozni. Simon csendőrkapitány nyomozásának eredményeképpen letartóztatták azt az embert, akinél a betörőszerszámokat találták, amelyekkel a tettét elkövették, sőt több más letartóztatást eszközöltek. A nyomozás munkája azonban a jutalom körülményei miatt erősen késlekedik.

A kongregáció hadat üzent a női divatnak.

Felszólítják a papokat, tanítókat, szülőket, indítsanak harcot világszerte az erkölcstelen női divat ellen.

Citta del Vatican-ból jelentik: A mai napon érdekes hadüzenet történt, amelynek nyomán azonban nem fog vér folyni, hanem legfeljebb csak női könnyek. Arról van ugyanis szó, hogy a kongregációk hadat üzentek a rövid szoknyának, a mély dekoltáznak és mindennek, ami az utóbbi időben gyönyörködött a férfiszemeket. A vatikánvárosi jelentés a következőket közli:

A kongregációk tanácsa ma határozatot adott ki,

felszólítva a püspököket, papokat, tanítókat és szülőket, hogy világszerte hadjáratot indítsanak az erkölcstelen női divat ellen.

A felhívás azt ajánlja, hogy a meg nem engedett módon öltözködő nők ne lehessenek keresztányak és urvacsorában sem részesüljenek.

A WIZO és a Zsidó Kulturház

együttes bállal egybekötött

vidám tarka-estje f. hó 22-én

szombaton, a Fehér Kereszt összes termeiben.

IVETTE

mosóselyem
az ideidivat

IVETTE

kapható minden
jobb divatáruházban

IVETTE

csak
„IVETTE-TRAVIS“
szegélynyomással valódi!!

Megválasztották Vulcanban a szociálista primárt.

Ujabb konfliktus a bányatársaság és a munkások között. — Tarnoveanu munkafelügyelő a Zsilvölgyébe utazott.

(Arad, február 17.) Ma hazaérkezett a Zsilvölgyből az aradi szociáldemokrata párt egyik vezető tagja, aki résztvett a vulcani községi választásokon, ahol a szociáldemokraták jelöltjét, Repede bányamunkást választották meg polgármesternek. A párt delegátusa elmondotta, hogy

a Zsilvölgyben ismét konfliktus keletkezett a munkásság és a bányatársaság között,

amely az új kollektív-szerződés dacára Lónya-telepen és Aminozán munkáselbocsátásokat eszközölt. Az ügyben Tarnoveanu

aradi munkügyi vezérfelügyelő ma este utazott a Zsilvölgyébe. Más helyeken a bányatársaság és a munkásság között bérkülönbségek keletkeztek, amit szintén a munkügyi vezérfelügyelő fog elintézni.

Ma egyébként hazaérkezett Bucurestiből Tarnoveanu munkügyi vezérfelügyelő, aki délben megbeszélést folytatott Marsieu Iustin dr. megyei prefektussal. A munkügyi inspektor kijelentette, hogy az új kollektív-szerződést, amelyet még decemberben csináltak meg a kormány ösztönzésére, a közeli napokban helyezzék érvénybe.

Aradról indult el

Eminescu, a volt színházi sugó

Hogyan lett Enoviciuból Eminescu? a halhatatlanság felé.

Aradon ismerkedeti meg és kötött barátságot Eminescu Iosif Vulcannal, akinek lapjában jelentek meg első írásai.

(Arad, február 17.) Akkor még békés egyetértésben éltek az emberek. Aradváros lakosságának csöndes harmóniáját nem zavarták meg nemzetiségi ellentétek. Régen volt ez, több mint hatvan esztendővel ezelőtt, amikor a bucuresti-i Nemzeti Színház együttese M. Pascaly igazgató vezetése alatt ellátogatott Aradra és a román színtársulat egy hónapig a város vendége volt. A közönség, nemzetiségre való tekintet nélkül meleg ünneplésben részesítette őket és a magyar sajtó nagy szimpátiával fogadta a román társulatot. Az Aradi Közlöny vasárnapi számában *Isaia Tolan* ismert román író és újságírónak a *Societatea de maine* című folyóiratban megjelent értékes tanulmánya és egykoru aradi lapok nyomán beszámoltam a bucuresti-i Nemzeti Színháznak 1868. augusztusában Aradon történt vendégszerepléséről.

A bucuresti-i román színészek aradi felléptének különösen az ad érdekes jelentőségét, hogy

hatvanegy esztendővel ezelőtt Aradon a társulat sugója Eminescu, a később világhírűvé vált román költő volt, Eminescut azonban akkor még Enoviciunak hívták.

Önként felvetődik a kérdés, hogy került a színtársulathoz Eminescu és hogyan lett az Aradon „vendégszereplő” sugóból ünneplétpoéta, akinek versei a román irodalom drágaköve és több európai nyelvre is lefordítottak? Egykoru lapokból és *Burada* „A moldvai színpad története” című munkájából sikerült a következőket megállapítani:

Az első román színtársulat, amely Erdélyben vendégszerepelt *Fany Tarding* és *Al. Vladescu* együttese volt. Ez a társulat 1863-ban Brassóban vendégszerepelt, egy évvel később pedig Csernovitzban játszottak. Bukovina fővárosában a román diákok nagy lelkesedéssel fogadták a társulatot és

a román ifjuság közül többen otthagyva a szülői házat, felbeszakítva tanulmányukat, a színtársulattal együtt Oromániába távoztak és felleptak színészek. Köztük volt Eminescu, illetve Enoviciu is.

Eminescu később Bucurestibe került és a Nemzeti színház társulatával együtt ellátoga-

Otthagya az iskola padját és elment a színészekkel.

tott Aradra is, ahol a sugó fontos szerepkörét töltötte be.

A bucuresti-i színészek vendégjátékának hírére Nagyváradról átjött Aradra *Iosif Vulcan* a nagynevű román író és újságíró is, aki szerkesztője volt az erdélyi románságnak; akkor egyetlen nagyobb és tekintélyes folyóiratának a „*Familia*”-nak.

Iosif Vulcan Aradon megismerkedett Eminescuval, a társulat sugójával, akivel többször hosszasan elbeszélgetett és már akkor felfedezte benne kivételes képességeit.

Eminescu később külföldre utazott és beiratkozott a bécsi egyetemre. Innen több kéziratot küldött Iosif Vulcannak és

az aradi ismeretség után a „*Familia*”-ban jelentek meg a világhírűvé vált költő első írásai, aki akkor változtatta meg szlávos hangzású Enoviciu nevét Eminescura.

... és a hatvanegy évvel ezelőtt Aradon vendégszerepelt színházi sugó elindult a halhatatlanság felé.

Ferenczy György.

Suciu János dr. lett az új kisjenői közjegyző.

A Consiliul Dirigent volt tagját, a kolozsvári ügyvédi kamara volt elnökét nevezték ki a megüresedett közjegyzői állásra.

Bucuresti-i jelentések szerint, *Beles János* kisjenői közjegyző halálával megüresedett közjegyzői állásra az igazságügyminiszter dr. *Suciu János* kolozsvári állami ügyvédet nevezte ki.

Dr. *Suciu János* nagyon jól ismerik Aradon, ahol harminc esztendeig folytatott ügyvédi prakszist. 1918-ban Aradról Kolozsvárra költözött, ahol a Consiliul Dirigent szervezési osztályának volt vezetője, majd a Consiliul Dirigent megszűnése után az agrárbiróság elnöke lett. Amikor feloszlott az agrárbiróság, dr. *Suciu János* a kolozsvári Ügyvédi Kamara dékánjává választották meg. Az utóbbi években lemondott az Ügyvédi Kamaránál viselt tisztségéről és állami ügyvéd lett Kolozsváron.

Megalakult az aradi Orvosszövetség új tisztikara.

Az Orvosszövetség közgyűlése. — Minden hónapban tudományos előadást tartanak a szülészeti klinikán.

(Arad, február 17.) Az Aradi Orvosszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes tisztújító ülését a szülészeti klinika gyűléstermében. Az évi jelentés tudomásulvétele után a régi tisztikar lemondott és a gyűlés egyhangulag a következő új tisztikart választotta meg:

Elnök: dr. *Moldovan János*, alelnökök: dr. *Cosma Demeter* és dr. *Löwinger Miksa*, főtitkár: dr. *Sürtau Pál*, gyűlési titkár: dr. *Sabau* és dr. *Steiner*, pénztáros: dr. *Keppich Jakab*, könyvtáros: dr. *Lukács Jenő*. Választmányi tagok: dr. *Cucu Vazul*, dr. *Albu Cornel*, dr. *Kardos Géza*, dr. *Benea Dénes*, dr. *Krepil*, dr. *Wiener Imre*, dr. *Catineanu Ervin*, dr. *Olariu Cornel*, dr. *Vicas*, dr. *Bodor*, dr. *Kilényi Albert*, dr. *Schmidt János*, dr. *Colbori*, dr. *Pescariu*, dr. *Roth Marcell*, pótagok: dr. *Szedlak*, *Ödön*, dr. *Petz János*.

Az ülés végül elhatározta, hogy egy januári határozat értelmében minden hónap első szombatján a kórházi orvosok a szülészeti klinikán értekezletet fognak tartani, ahol megismertetik egymással érdekesebb eseteiket és tapasztalataikról előadást fognak tartani. Az orvosszövetség ülése ezután véget ért.

Merénylet a gráci orosz emigránsok vezére ellen.

Mérgezett tüvel szúrták meg Kuschnyr tábornokot egy banketten.

Grácból jelentik: A Grácban élő orosz emigránsok vezére, *Kuschnyr* tábornok ellen tegnap merényletet követtek el. Egy este-lyen, eddig még ismeretlen tettesek a generálist mérgezett tüvel szúrták meg. A bajt szerencsére idejekorán felismerték és így az orvosi beavatkozás elejét vette a komolyabb bajoknak. A tábornok kijelentése szerint sok emberrel kellett kezdet fognia és nem tudja, ki szúrta meg a mérgezett tüvel. A rendőrség véleménye szerint a szovjet ügynökei, akik *Kutjelov* tábornokot Párisból nemrég elrabolták, most az emigráns szervezetek többi vezetőivel is végezni akarnak.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor: *Lubitsch Ernő* a világhírű filmrendező legjobb és legnagyobb alkotása *Emil Jannings* *Florence Vidor* és *Lewis Stowe*-val a főszerepben: *THEPATRIOT*. (A hazafi.)

ELITE MOZGÓ: INDIA GYÖNGYE. Fazar kiállítású keleti kép. Főszerepekben: *Jean de Kuharsky* és *Maria Forescu*.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor: *Carlo Aldinivel* a főszerepben: *KÉT POKOLI NAP*.

H I R E K.

Nizza.

Az időjárás már oly kedvező, hogy naponta több százan fürdenek a tengerben. De azért a fázékonyabbak még nem mernek hódolni a fürdőzés örömeinek s ezek a szórakozóhelyeket lepik el. Persze a hölgyek pompázó toalettekben. Bizonyosan érdekelni fogja a hölgyközönséget a toilette-kérdés. Meg lehet állapítani, hogy kizárólag a párisi divat szerint készült hosszú ruhák a divatosak, emellett elmaradhatatlanok a pazar, kápráztató ékszerek. Természetesen nem mindig valódiak, de a ma már oly tökéletes utánzatokról alig lehet észrevenni hamis voltukat.

Igen sok az angol, az amerikai és a német ma a Rivierán. Az említett két nemzetbeliek kitűnő valutájuknál fogva itt majdnem ingyen élnek. Sajnos a mi valutánk valamennyi között a leggyengébb, nekünk ennél fogva számítással kell élnünk. A világnevezetességű „Carneval”-ünnepekre egyre-másra történnek előjegyzések, számos amerikai jelentkezett, akik direkt ezekért a látványosságért hajóznak át Amerikából.

Olvastam az Aradi Közlönyben, hogy Aradon is tervezik a vásárcsarnokok felállítását. Itt csodálatosan szép a vásárcsarnok, amelynek első részében a friss virágokat: rózsát, szegfűt, gyöngyvirágot, orgonát, mimozát, ibolyát és sok más illatos virágot árulnak. Ha belépünk, megcsapja az orrunkat a pompás virágillat. Emellett van a déligyümölcs-áruda: ananasz, narancs, datolya, banán, őszibarack, alma, körte, tojásnagyságu californiai szilva impozáns, szindus tömege tárul elénk. A szőlő itt oly friss, mintha most vágták volna le a tőkéről. Ezután következik a zöldségfélék piaca, idei borsó, bab, csfiole és mindenféle friss főzelékféle, igazán jutányos ár mellett kapható itt. Végre következnek a huscsarnokok reinek, hizlalt husokkal. A mészárosipar itt oly magas nivón áll, aminőt eddig seholsem tapasztaltam.

Híresek voltak a bécsi mészárosok, évtizeden át volt alkalom azokat láthatni, voltam a hízómarha értékesítésének tanulmányozása céljából Svájcban, Németországban, de ott bármennyire is előrehaladott viszonyokat láttam, az itt tapasztaltakhoz hasonlítani sem lehet. Mindenekelőtt itt csak elsőrendű állatokat vágnak, hizott marha, ürü, borjú és baromfi áll a közönség rendelkezésére. Valóságos látványosság, hogy a csarnokokban hogyan osztályozzák a husokat, minden egyes részét a marhának, borjunak feldolgozzák. Az egyes részeket leginkább félkilós súlyban árulják, úgy, hogy azokat egyenesen a sütőbe lehet tenni.

Volna még sok említésre méltó, de hagyjunk máskorra is. **Bódy Bódog.**

— **Időprognózis.** Északkeleten légáramlással a hőmérséklet sülyedése várható, semmi vagy csak kevés csapadékkal.

— **Változás a királyi család utiprogrammjában.** Bucurestiből jelentik: Hochberg gróf, Ileana hercegnő vőlegénye elutazott Bucurestiből. Nem megy az eredeti terv szerint Egyiptomba és így nem találkozik Ileanával, aki egyébként a napokban Mariora nővérével, a szerb királynéval, egy hetes tartózkodásra Belgrádba utazik, hanem Bucurestiben várja meg hercegi menyasszonyát.

— **Titulescu és Mironescu kitiintetése.** Bucurestiből jelentik: A régenstanács Mironescu külügyminiszternek a román Csillagrend nagykeresztjét adományozta, Titulescut pedig az I. Károly-rend nagykeresztjével tüntette ki.

— **Madgearu Genfben.** Bucurestiből jelentik: Madgearu kereskedelemügyi miniszter ma Genf-be érkezett a megkezdődött vámfegyverszüneti tárgyalásokra.

— **Averescu és Lupu nem fuzionáltak.** Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben a bucuresti-i lapok többször foglalkoztak Averescu és Lupu pártjainak fuziójával. Mindkét pártvezér most a leghatározottabban megcáfolja a fuzió híreit és kijelentették, hogy csak választási kartellról van szó, amely a választás lezajlása után önmagától felbomlik.

Szoptató nők ne sörölgessenek, hanem a reggeli és uzsonnatejhez OVOMALTINE-t. Tejük dúsabb, tápanyagban, vitaminban gazdagabb lesz.

Csak 13 napig!! Csak 13 napig!!

szerezheti be bárki **szövetségesség-letét** az olvasó **partikészletből** és tetszés szerinti részletfizetés mellett

I. SCHUTZ-nál

Arad, Str. Eminescu 2.

— Marsieu dr. prefektus és Lutai dr. elnök Bucurestibe utaztak. Ma délután öt órakor Marsieu Justin dr. megyei prefektus és Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök Bucurestibe utaztak. A prefektus és az elnök fontos megyei és

Amnesztiában részesült két temesvári orvos.

A törvényszék felmentette dr. Diel Lajost és dr. Bauer Lajost, akik tampónt felejtettek a páciens hasában. — A tábla ma amnesztiát adott a két orvosnak.

Temesvárról jelentik: Még három évvel ezelőtt történt, hogy dr. Diel Lajos, a Bánáti Szanatórium igazgató orvosa és dr. Bauer Lajos temesvári nőgyógyász műtétet hajtottak végre Butean Miklós, a temesvári állami poliklinika igazgatójának feleségén. Az operáció után az uriasszony állapota nem javult és a család leihivatta betegágyához dr. Jakubovics kolozsvári egyetemi tanárt, aki újból megoperálta s ekkor megállapította, hogy

dr. Diel és dr. Bauer az első műtét alkalmával egy tampónt benne felejtettek a hasüregben, ami komplikációkat okozott.

Az uriasszony továbbra is betegeskedett és egy napon a temesvári ügyészséghez névtelen feljelentés érkezett ez ügyben, amelynek az ügyészség helyt adott és a törvényszék 1928. nyarán le is tárgyalta az ügyet, amikor is a bíróság

a két orvost az ellenük emelt, gondatlan-

ságból okozott súlyos testi sértés vádjáról fölmentette.

Az ítéletet az ügyészség megfellebbezte a táblához, amely helyt adott a kérelemnek és egyben a 4800.000 lejes kártérítési keresetnek is. A tábla ma tárgyalta az ügyet izgalmas vita keretében. Dr. Teodoreanu, iasi-i ügyvéd, dr. Diel és dr. Bauer ügyvédje ugyanis az amnesztia alkalmazását kérte, viszont a vád képviselője arra hivatkozott, hogy az amnesztia alkalmazása nem helytálló, mert itt a gondatlanságnak következményei is származtak.

A bíróság azonban a védelem érvelését fogadta el és

az ügyet amnesztiában részesítette, amiért is Safirescu ügyész semmitőszéki fellebbezéssel élt. A bíróság a kártérítési keresetet viszont kivonta az amnesztia alól és annak bizonyítási eljárását elrendelve, a tárgyalást április 7-re tűzte ki.

A nagyváradi ügyvédek adósztrájkot kezdtek.

Az ügyvédi kamara az adóemelések miatt elhatározta, hogy az ügyvédek passzív rezisztenciát tanúsítsanak az adókvető bizottság működésével szemben.

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi ügyvédi kamara tegnap ülést tartott, melven az adókvetés könyörtelenségeivel foglalkoztak. Megállapították, hogy a kincstár képviselője egyáltalában nincs tekintettel a polgárság és a szakmák információira és 100—120 százalékos emelést is eszközöl. Tekintettel arra, hogy több ügyvéd, akinek adóalapját túlmagasan állapították meg, klienturája megcsappant és képtelen az adóterheket elviselni, határozati javaslatba foglalták, hogy

passzív rezisztenciát tanúsítsanak az adókvető-bizottság további munkája iránt.

— **A kormánypart győzött a bolgár községi választásokon.** Szófiából jelentik: Bulgáriában tegnap tartották meg a községi választásokat. A választásokon a kormánypart kétharmad többséget kapott. A választások alatt számos összetűzés történt és ezek folyamán két kortest, egy csendőrt, egy adószedőt és egy békés parasztot megölték.

— **Gyógyszerészavatás.** Neszmerák Bélát a cluj-i egyetemen a gyógyszerész-tudományok vizsgáinak sikeres letétele után, gyógyszerészé avatták.

— **Közkegyelem és optálás a magyar kormányzó jubileumán.** Budapestről jelentik: A lapok tudni vélik, hogy a kormányzó tíz éves jubileuma alkalmából adandó amnesztia nem egyéni, hanem közkegyelem lesz, melyben főként politikai elítéltek részesülnek. A közkegyelem alapján a törvényszék elnöke fogja elbírálni, hogy ki részesüljön amnesztiában. A lapok azonkívül arról értesülnek, hogy a jubileummal kapcsolatban az állampolgárság végleges rendezése is lehetővé válik, amennyiben lehetővé teszik az optálást azoknak, akik előbb elmulasztották.

Mielőtt hazulról elmegy, tegyen szájába egy ANACOT pasztillát, hogy az időjárás kellemetlenségeitől mentesüljön. — Egy fiola ára 37 Lei.

városi ügyeket intéznek el a fővárosban, ahol körülbelül nyolc napig maradnak.

— **Pacha Ágoston püspök Németszentpéteren.** Pacha Ágoston dr. püspök aradi látogatása után a misszió befejezésére szombat délután Németszentpéterre érkezett. Az állomáson a községi előjáróság, a misszió tagjai és különböző testületek fogadták lovasbandériummal. Az üdvözöbeszédet elhangzása után a püspök és kísérete bevonult a községbe, ahol az utvonalon felállított zenekarok fogadták zeneszóval. Este az egyesületek lampionos szerenádok adtak a püspök tiszteletére. Vasárnap reggel ünnepi nagymisést pontifikált a főpásztor, melynek keretén belül befejezte a nyolc napig tartó missziós ájtatosságot. A püspök vasárnap délután hazautazott székhelyére.

nem jelennek meg a tagok a bizottság előtt és képviselőiket visszahívják.

Egyébként bizottságot küldöttek ki memorandum kidolgozására, amelyet majd a pénzügyminiszter elé terjesztenek és 10 parlamenti személyiség útján a kormány előtt erélyesen szóvá akarják tenni a tulszigoru adókvetést. Az összes adókat egyébként a kamara hivatalosan megfellebbezi.

Egész Nagyváradon nagy szenzációt keltett az ügyvédek erélyes magatartása, amelynek országszerte nagy visszhangja lesz.

— **Leégett a iasi-i postahivatal.** Iasiból jelentik: Szombat este nagy tűz pusztított a iasi-i postán, amelynek harmadik emeletén eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. A város tűzoltósága teljes készenlétségben vonult ki a tűz színhelyéhez, ahova később megérkezett a katonaság is. Reggel hét órakor sikerült csak megfeszített munka árán a tüzet eloltani. Több hivatali szoba, valamint Tomescu igazgató lakása leégett. A szolgálatos tisztviselőt, valamint az akkor szolgálatot teljesítő rendőrt letartóztatták.

— **Jubilál a magyar nemzetgyűlés.** Budapestről jelentik: Tegnap volt tízéves évfordulója annak, hogy az összeomlás után első ülésre összehívta a magyar nemzetgyűlés.

— **Redukálták a Beszkar vezérigazgatójának fizetését.** Budapestről jelentik: A városházán ma pártközi konferencia volt, amely a fővárosi üzemek vezetőinek tulságosan nagy javadalmazásával foglalkozott. A konferencia olyanértelme megállapodást hozott, hogy a nagyüzemek vezetőinek jövedelme ezentul nem lehet nagyobb, mint a polgármesteré, a vezetők jövedelme pedig mint az alpolgármesteré. Ilvenformán Folkusházy Lajos dr. Beszkar vezérigazgató 136.000 pengős évi fizetését 48.000 pengőre redukálják.

Telefon Lift Szűrités Fürdő
 confort modern
UNIVERSAL
 Redukált árak Szociális kiszolgálás
 Strada Gabroveni

— Halpern Miksa temetése. Tegnap délután négy órákor helyezték örök nyugalomra Halpern Miksát, Arad egyik legmelegebb szívé és határtalan jótékonyágáról közismert nagykereskedőjét. A gyászoló családot a tegnapi nap folyamán nagyon sokan keresték fel részvétnyilvánításokkal. A temetési menet pontban négy órákor indult el a Perényi-uccai gyászaházból a zsidó temető felé. A sirhantról elsőnek dr. Vágvölgyi Lajos neolog főrabbi mondott búcsuztatót, meleg szavakkal méltatta az elhunyt fáradhatatlan munkásságát, valamint összes érdemeit felsorolta, mit a jótékonyág terén gyakorolt. Deutsch Andor a hitközség nevében mondott megható búcsuztatót, majd dr. Keppich Jakab a zsidó ingyenes ambulatórium nevében mondott búcsuztatót. A temetésen résztvettek az Aradi Izraelita Fiuárvaház összes növendékei, valamint az Öregek Otthonának több lakója. Arad társadalmának osztatlan, mély gyásza kísérte az elhunytat utolsó útjára s Aradon a szegények és árvák ismét szegényebbek lettek egy önzetlen pártfogóval.

— Ifjúságok tüntetése Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap 150 ifjúság, mert a rendőrség válaszmányuk ülését nem engedélyezte, tüntetést rendezett a főtéren. A rendőrség szétoszlato fölhevítésének nem engedelmességek, mire gummibotokkal szétverték őket. Több letartóztatás történt.

— Dr. Gabos Jenő ügyvézi jubileuma. Az aradi iparosok hitelszövetkezete február 23-án, délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg harmincadik jubileáris közgyűlését az aradi Iparos Kulturház dísztermében. Ennek keretében meleg ünneplésben részesíti dr. Gabos Jenő intézeti ügyvézt, ki már husz éve tölti be ezen felelősségteljes állását és önzetlen munkájával méltán érdemelte ki az iparosok háláját. Az aradi iparosok hitelszövetkezete a többi iparos intézményekkel karöltve, amelyeknél dr. Gabos Jenő végzi az ügyvézi teendőket, február 23-án este 9 órákor dr. Gabos Jenő tiszteletére társasvacsorát rendez az Iparos Kulturház dísztermében s ez alkalommal szívesen látja vendégül az ünnepelt tisztelőit és barátait. Előjegyzéseket elfogad az aradi iparosok hitelszövetkezete Strada Bratianu (Weitzer János-ucca) 18. szám, csütörtök délig.

— Zátonyra futott egy hajó, amelyen épen táncmulatság volt. Sanfranciskóból jelentik: A Columbia torkolatánál egy parti gözös zátonyra futott abban a pillanatban, amikor a gözősön táncmulatság volt. Az utasok között óriási pánik tört ki, alig lehetett a rendet fenntartani. A kapitány és négy tiszt a süllyedő hajón maradt.

— Az összes fogházak megteltek Chicagóban. Chicagóból jelentik: A rendőrség az elmúlt évszaka folytatta az erélyes razzijának sorozatát, amelynek folyamán ezúttal 1124 gyanús egyént tartóztatott le. Ezekkel a letartóztatottak száma 4100-ra emelkedett. Az összes fogházak megteltek.

— A sinai Miss Románia-választás. Bucarestből jelentik: Vasárnap választották meg Sinajában a Realitatea Illustrata által rendezett szépségverseny keretében Miss Romániát. Miss Románia Zoe Teodorescu 20 éves bucaresti-i egyetemi hallgató, a vegyészeti fakultás tagja lett, aki 50.000 lejes díjat kapott és aki résztvesz a galvestoni szépségversenyben. Miss Bucaresti egy Milan nevű görög leány, Miss Erdély Papusa Vlasiu 18 éves cluj urileány, Miss Bánság Taranu Ecaterina 16 éves timisoarai leány lett. Miss Romániát Magda Dumitrescu, a múlt évi szépségkirálynő koronázta meg.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a dr. Földes-féle Solvo-pilula. Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

LEGUJABB.

Lemondott a francia kormány

Cheron pénzügyminiszter leszavazása megbuktatta a Tradieu-kormányt. — A betegágyban fekvő miniszterelnök fogalmazta meg a lemondólevelet, amelyet ma éjjel fél 12 órákor nyújtottak át Doumergue elnöknek.

Párisból jelentik: A kormány tagjai a kamrai események után a képviselőházban tanácskozássra gyűltek össze, majd felkeresték lakásán az ágyban fekvő Tardieu miniszterelnököt, akit értesítettek a kamarában történt bizalmatlansági szavazásról, majd megbeszéltek a kormány lemondó levelének szövegét. Cheron pénzügyminiszter és Maginot hadügyminiszter a kormány tagjaival egy mellékterembe vonultak, míg

Tardieu megfogalmazta a lemondó levelet. Ma éjjel fél tizenkettőkor az összes miniszterek — az ágyban fekvő Tardieu miniszterelnök, a Londonban levő tengerészeti és a Genfben időző kereskedelemügyi miniszter kivételével — az Elyseé-palotába mentek, hogy Doumergue köztársasági elnöknek átnyújtsák a kormány lemondását.

Párisból jelentik: Az újabb jelentések sze-

rint Cheron pénzügyminisztert ma kétszer szavazták le. Először akkor, amikor nem akart lemondani arról, hogy az ipari vállalatok adóhátralékát töröljék, másodsor pedig annál a javaslatnál, amely megengedi a kereskedőknek, akiknek feleségük is az üzletben dolgozik, hogy azt a részt, amely a feleség fizetéséül szolgálna, levonják az adóalapból. A kormányt a leszavazás nem érte váratlanul, mert a költségvetés tárgyalása során naponként olvadt le a kormánytöbbség, míg ma azután öt szavazat hiánya előidézte a bukást.

A kormánybukás már napokkal ezelőtt előrevetette árnyékát, miután a képviselőház valósággal tüntetett Cheron pénzügyminiszter ellen a költségvetési javaslat tárgyalása során. Ma a képviselőház folyosóján tudott dolog volt, hogy a mai napon megbukik a kormány.

Macdonald ma kilépett az angol munkáspártból.

A Labour Party szélsőséges irányzata készítette erre a lépésre az angol miniszterelnököt.

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök ma kilépett az Independent Labour Partyból, a melynek megalapítása, tehát 1894 óta tagja volt. A kilépés oka főleg abban keresendő, hogy a párt az utóbbi időben szélsőséges irányban működött. A miniszterelnök kilépése minden indokolás nélkül történt, Macdonald egyszerűen értesítette a

pártot, hogy nem fizet több tagdíjat, miután nem óhajt továbbra a párt tagja maradni.

A Macdonald környezetéhez tartozók azt mondják, hogy a miniszterelnök kilépése nem szorul indokolásra, miután a Labour Party folytonosan támadta a kormányt mérsékelt politikája miatt.

— Az aradi Zsidó Kulturház bálja. Világvárosi nivóju, Aradon még sohasem látott szencziókat ígérő lesz az a táncestély, amit e hó 22-én, szombaton rendez a Fehér Kereszt összes termeiben az aradi WIZO és Zsidó Kulturház. A rendezőség és tagok impozáns száma és előkelő volta már magában véve is elég garancia arra, hogy a végre hosszú évek óta nélkülözött fesztelen hangulat és kacagó jókedv felejttesse el a mindennapi élet gondjait és hacsak párórára is, mulasson mindenki szíve szerint, igazán. A sátrak tarkasága csábít vissza a gyermekkorba, hogy a fiatal és fiatalabb együtt kacagjon és örüljön az elfelejtett és újra megtalált örömeiknek. A jósnő megmondja a jövődöt és mindenkinek csak öröme lesz belőle. A hűvész elvárásolja a jelen hánatait és a felnőttek újból gyermekszemekkel bámulják hoszorkányos mesterkedéseit. Az Angol-Park tekervényes utai mindenkit a jókedv és öröm forrásához vezetnek. Legyen tehát mindenki ott, hogy ne tehessen magának szemrehányást egy felejtethetetlen és soha vissza nem varázsolható éjszaka elmulasztásáért. Elsőrangú jazz- és cigányzenekar felváltva gondoskodik fiatal és öreg táncosokról egyaránt.

— Községi választások a horossebasi járásban. Tegnap megkezdődtek a községi választások a horossebasi járásban. Részletes eredmények csak holnap érkeznek be az aradi megyei prefektúrához, az eddigiek szerint tulnyomórészen a kormánypárti listák győztek. A járás több községében, ahol magyarok is laknak, paktumos listákkal történt a választás. Február 23-án és 24-ikén a kisjenői járásban választanak. Itt már számos községben — így Kisjenő, Erdőhegy, Feketegyarmat, Simonyifalva, Pusztaszentpál, Nagyzerind — magyar tanácsokat és magyar bírakat választ a lakosság. Csütörtökön a pécskai járásban választanak és itt is számos magyarlakta község alakít színmagyar tanácsot.

— Egy 108 éves ember feleségül vett egy 30 éves nőt. Belgrádból jelentik: A Pravda jelentése szerint Gyakovicán egy Ibrahim Gojan nevű mérszáros tegnap 108 éves korában a muzulman hit előírásai szerint megnősült és egy 30 éves asszonyt vett el. A mérszáros először 82 évvel ezelőtt nősült és első házasságából két gyermek származott.

— Nagyszalonbán szolgáló aradi önkéntesek üdvözlöte. Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nagyon kérjük, sziveskedjék lapjában a Szalonbán szolgáló aradi önkéntesek üdvözlötét, melyet ismerőseiknek és családjaiknak küldenek, közzétenni. Szívességükért előre is hálás köszönetet mondva, maradtunk teljes tisztelettel: Halmos János, Sonnenwirth Zoltán, Beleznai János, Váradai Muki, Weisz László I., Klein István, Weisz László II., Técsi Vidor, Weisz Pörge, Gantner Simon, Franck Sándor, Hipp Emil, Román Lázár, Árpás János, Kardos János, Cotoi Vasilie, Bianovszki Lajos, Szana Simon, Popovics Traian.

Mozi.

A hazafi.

(The patriot.)

Már régóta várunk rá. Türelmetlenül leszünk az érkezését, hiszen mindenféle mesébe illő dolgokat beszéltek és irtak róla. Most végre bevonult a nagy film és benne a nagyok legnagyobbja: Emil Jannings. Őt méltatni ma már nem a mi feladatunk. Elvégezte azt helyettünk az amerikai Tudományos Akadémia, amely őt a filmvilág legnagyobb jellemzőjének nyilvánította és diszoklevéllel tüntette ki. Mi már csak azt tehetjük, hogy szívünk melegével, rajongó szeretetünkkel tesszük még értékesebbé ezt a hivatalos elismerést. Bár a szerep, amelyet alakít, ellenszenves és háborzongató momentumokkal teljes, őt magát egy pillanatra sem szününk meg bámulni, csodálni és rokonszenvünkbe fogadni. Az őrzöngéseiről hírhedt I. Pál cár szerepében pillanatról-pillanatra változó arckifejezése még a legegyszerűbb embert is gondolkozóba ejti. Ennyi tudás leborulásra készítet! — A film e szuverénjének döntő sikeréhez hozzájárult partnereinek: Lewis Stonenak és Florence Vidornak briliáns játéka, valamint a rendezésnek mintaszerepe volt is. Lewis Stone valóban kabinetalakítást nyújt. Az összes szereplőkön meg lehet érezni, hogy tudásuk legjavát nyújtják, csak hogy méltókká váljanak a nagy mesterhez. Attól tartunk, hogy az az öt nap, amelyet a Central mozgó ennek a filmszenzációnak kiszabott, kevésnek fog bizonyulni a példátlan érdeklődés kielégítésére.

Kerpel könyvtár díja havi **40** vagy **80** lel.

— A pécskai jelmez-bál díjnyertesei és jelmezesei. Nagyszerűen sikerült jelmez-bált rendezett szombaton este a pécskai református egyház. A bálon, amely a legkitünőbb hangulatban reggelig tartott, a legötletesebb jelmezek sorakoztak fel. A hangverseny első díját Janovits Irénke (cigányleány) kapta, második díjat Kovács Ica (magyar leány) és a harmadik díjat Mahler Magda aradi urileány (indián nő) nyerte el. A jelmezben megjelent hölgyek és férfiak névsorát a rendezőség a következőképp állította össze: Kovács István (pepita-király), Bus Vilmos (ABC), Debreceni Illés (sportsmann), Dorogi Pannika (cigányleány), Hegyes András (spanyol jelmez), Sipos Mariska (hozomány-jelmez), Kurucz Sándor (ténsasszony), Kovács Ica (magyar leány), Balogh Ilus (Piroska), Joanovits Irénke (cigányleány), Solymosy Gáspár (magyar jelmez), Robb Károly (lengyel lovag), Mester Rózsika (hollandi leány), Póth Mariska (fiujelmez), Marincsek Mariska (cukor-szobor), Weismüller Kató (szíami jelmez), Balogh Juliska (cigányleány), Jancár Irénke (orosz jelmez), Robb Szilárdka (pierett), Pop Jenő (görög lovag), Fischer Lajos (indián), Áros Erzsébet (apacs), Kimák András (apacs), Mahler Magda (indián férfi), Mahler Vilma (indián leány), Mahler Rózsika (pierett), Mahler Ferenc (pierott).

— Kerékpár és bérkocsi karambolja. Gál Elemér aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen a 101-es számú bérkocsis ellen. A feljelentő kerékpárjával ment az ut közepén és szerinte a bérkocsis szándékosan ráhajtott. A kerékpár összetört. Az eljárás megindult.

— Fejbevágtá egy vascsavarral. Véres verekedés volt ma délután Aradon a volt Deák Ferenc-uccában. Cornea János, az Ar. 1224. jelzésű autó segédsoffőrjét Berlak Metodie tizenhét éves fiú egy vascsavarhuzóval úgy fejbeütötte, hogy véresen terült el a földön. A verekedő fiatal ember ellen a rendőrség megindította az eljárást. Cornea János sebeit a kórházban kötötték be.

— Elütött az autó egy uccaseprőt. Fagyas Tamás hetvenéves uccaseprőt ma délután elütötte az Ar. 62. jelzésű teherautó. A szerencsétlen ember koponyatörést és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították. Felépüléséhez kevés a remény. Bugariu Péter, az autó sofőrje ellen megindult az eljárás.

— A villany-, víz- és gázórák hitelesítése. Az aradi mértékhatóság hivatali rendeletet kapott a villany-, víz- és gázórák hitelesítése ügyében. A hitelesítés öt évre szól és ezen időtartam után ismét hitelesíteni kell az órákat. A mértékhatóság hivatal ezzel kapcsolatosan felhívja a közönséget, hogy csak hitelesített órákat fogadjon el.

— Rokkant tiszték figyelmébe. A közeljövőben Bucarestiben felülvizsgálják a rokkant tisztéket. Ezzel kapcsolatosan az I. O. V. felhívja a rokkant tisztéket, jelentkezzenek a városháza 61-es számú szobájában.

— AAC-bál felvételek képeslapokban. A szombat esti AAC elit-táncestélyre lázas készülődés folyik Aradon. Kitudódott ugyanis, hogy a bálon fényképfelvételek lesznek. A felvételeket Fessler Róbert készíti és a képeket az Színházi Élet és más képeslapok közlik. A film- és csoportfelvételen kívül, lesz összesorsolási táncverseny, szépségverseny és Ivetteruhaverseny. Meghívók Kornis Árpád főrendezőnél reklamálhatók (telefon 501.). Fischer Mór kirakata a tánc- és szépségverseny, Winternitz az Ivetteruhaverseny nyereményeit, Szentgyörgyi Emil az AAC-bál dátumát mutatja pompázó kiállításban. Zenét a Központi-kertterem jazz- és cigányzenekarai szolgáltatják.

— Migrén, idegbántalmak, fogfájás, fejfájás, szaglás érzete a végtagokban, azok a fájdalmak, melyeknél a Cachets du Dr. Faivre néhány perc alatt enyhülést hoz. Gyakran egyetlen alkalmazásánál azonnal elmúlik a fájdalom. Aki ezt az elterjedt szert kéznél tartja, sok kellemetlen napot kerül el.

— Káviár legújabb számának a főbb közleményei: Egy 16 esztendő leány naplója; Egy mozgavart éjszaka; Intim kabinet; Kohn esetei; stb. Kapható minden újságárúsnál.

SPORT.

Bajnoki start Budapesten.

Szép tavaszi időjárás kedvezett az első bajnoki fordulónak. — A Bástya nagy gólaránnyal győzte le a Nemzetit. — Pécs-Baranya otthon sem tudott revánst venni a Bocskay. Kispeszt fölényesen győzte le a Somogyot, míg a III. ker.—Attila-mérkőzés döntetlenül végződött.

Budapestről jelentik: Gyönyörű tavaszi idő kedvezett a bajnoki szezon megindulásának. Ez az enyhe idő azután magával hozta a futballista legnagyobb ellenségét, a sárát, amely csaknem minden pályát mélyé, nehézzé varázsolta, úgy, hogy ez a körülmény bizony nem engedte a csapatok igazi felkészültségét feltárni. A tegnapi meccsek után a bajnokság állása a következő: 1. Ujpest 19 p. 2. Ferencváros 18 p. 3. Hungária 15 p. 4. III. kerület 14 p. 5. Kispeszt 13 p. 6. Bástya 12 p. 7. Bocskay 11 p. 8. Budai „33” 10 p. 9. Nemzeti 8 p. 10. P. Baranya 7 p. 11. Somogy 7 p. 12. Attila 6 p. A mérkőzések részleteiről a következő tudósításaink számolnak be:

Bástya—Nemzeti 5:1 (2:1). Szegedről jelentik: A Bástya, nevéhez méltó, nagyszerű játékkal megérdemelt győzelmet aratott fővárosi ellenfele fölött, különösen az aradi Schwarcz produkált kitűnő játékot. A játék a csapat vehemens támadásaival kezdődik, a Nemzeti teljesen térfelére szorult. Czétényi általános meglepetésre mégis megszerzi a vezetést (0:1). A Bástya erős támadásokkal felel és a 37. percben Varga révén kornerből kiegyenlít (1:1). A szegedi együttes szisztematikus támadásaival, mindjobban felőrli a Nemzeti védelmét és a 43. percben Wahl révén megszerzi a vezetést is (2:1). Szünet után a második percben Gallina egy védésnél kirohaphat a kapuból, a résen álló Kitti mellette hálóbá juttatja a labdát (3:1). A 16. percben szép összjáték után, Korony megszerzi a szegedi csapat negyedik gólját (4:1). A 32. percben Possák átadásából Schwarcz beállítja a végeredményt (5:1).

III. ker. FC—Attila 1:1 (0:0). Az óbudai csatárgépezet defektje megbénította a csapat működését. A ragacsos talaj minden kombinációs játék lehetőségét kizárt. Természetes ezek után, hogy mindkét csapat teljesítménye kritikán aluli volt. A II. félidőben Himmler bíró nem adott meg az Attila kárára egy ugynevezett „aufgeleh” tizenegyest. De az isteni igazságszolgáltatás nem késett: egy perc sem telt el és a kapuban felröccsent sár jelezte, hogy az Attila gólt ér el. Pimpi diadalmasan sietett a helyére, miközben Fenyvessy teljes erejéből belérugott. A botrányos jelenetet a bíró nem vette észre és csak az ügyeletes rendőrtisztviselő figyelmeztetésére állította ki a magáról megfélemedezett futballistát. A III. kerület, a megmaradt tíz emberével beléfékküdt a játékba és sikerült is az egyenlítés. Fröhlich kiszökött és éles lövéssel a rosszul helyezkedő védelem mellett megszerezte a kiegyenlítő gólt.

Bocskay—Pécs-Baranya 4:0 (2:0). Pécsről jelentik: Szulik szokatlanul győnge védőjátéka volt a pécsiek vereségének a kúforra. A Bocskay szép és erős, amellet fair futballt játszott. Győzelme százszázalékos volt. Négyezer főnyi közönség jelenlétében indult, a 9. percben esett az első gól. Vince beadása Markos közvetítésével Mertinhez került, akinek a jobbsarokba irányított lövése hálót ért (1:0). A 24. percben Markos kornerét a védelem gyámoltalanul szerelte és a hirtelenül támadt kavargásban Vincze bevágta a második gólt. Szünet után a pécsi csapat most minden erejével támadásban tartotta magát, ám hiába, mert a 11-ik percben Markos sarokrugását Teleki a kapura irányította és Szulik a labdát beengedte (3:0). Pécs-Baranya minden további erőfeszítése hasztalan, mert a 31-ik percben Mertin kornerét Teleki bevágta.

Kispeszt—Somogy 3:1 (3:0). A Kispeszt a téli szünet után megújodva lépett a pályára, amivel szemben a Somogy nem sok javulásról tett tanúságot. A Kispeszt jobbszárnyának formás támadása után, megszületett a tavaszi szezon első kispesti gólja. Schneringer a kifutó Kutasi mellett, két lépésről a labdát a kapuba gurította (1:0). A 24. percben Kiss nagyszerű beadását a jól helyezkedő Schneringer kapta s nyolc méterről a bal felső sarokba lötte (2:0). A félidő vége felé Kutasi fogott egy

messziről küldött labdát s a zavaró Paczolay elől kidobta a labdát. A labdát Schneringer fogta, szöktette Kisst, akinek beadását Paczolay a kifutó kapus mellett, a hálóba fejele (3:0). A második félidőben, Somogy támadásánál Presovszky forgolódott a 16-oson belül, mignem Raix teljesen feleslegesen kézzel meglökte a 11-est. A 11-est Jakube félmagas lövéssel góllá értékesítette (3:1).

O Miklós herceg lett a F. S. S. R. elnöke. Bucarestből jelentik: Az F. S. S. R. tegnap tartotta évi ülését, amelyen elnök Miklós herceg lett. A futballszövetséget Leucuta vezeti. Az országot öt futballkerületre osztották, még pedig bucuresti-i, cernauti-i, kolozsvári, szebeni és temesvári kerületekre. A temesvárihoz tartozik az aradi, craiovai, lugosi és zsilyölgyi alkerület. A temesvári kerület élén dr. Lázár Cornel áll.

O Aradi barátságos mérkőzések. Aradon leginkább tapogatózó barátságos meccsek voltak tegnap. Eredmények: AMTE—Gloria-CFR 1:0. A fiatal játékosokból összeállított munkáscsapat megérdemelten győzött a Gloria felett. A mérkőzés egyetlen gólját az első félidő 23. percében Tóth beadásából Braun lötte. Biró: Pálffy. — ATE—Tricolor 4:3. Az ATE erős küzdelem után tudta maga alá gyűrni a jó játékerőt képviselő Tricolorot. Az első félidő egyenrangú ellenfelek küzdelmét mutatta, míg a második félidő elején a Tricolor került frontba és már két góllal vezet, mikor az ATE-csatárok magukra találván, egymásután lövik góljaikat és sikerült a mérkőzést a maguk javára dönteni. Biró: Csenka. — AAC—Vointa-Victoria 2:1. Tréning jellegű mérkőzés, melyet az AAC megérdemelten nyert meg. Biró: Fűrbacher. — Olimpia—Rapid 5:1.

O Az első tavaszi nemzetközi mérkőzés magyar vereséggel végződött. Budapestről jelentik: Wacker—Ferencváros 4:1 (0:1). A szezon első nemzetközi mérkőzése magyar vereséget hozott, melyet a bécsi együttes megérdemelten mért le a magyar ex-bajnok csapatra. A zöld-fehéreket készületlenül találta a szezon kezdete. Az első félidőben azonban a Ferencváros még elég jól tartotta magát, sőt azt lehet mondani, hogy fölényben volt ellenfelével szemben. Szünet után még egy negyedórán keresztül bírta a zöld-fehér az iramot, de a bécsiek gyorsasága és kondícióbéli fölénye mindinkább érvényre jutott, ami azután gólokban is kifejezést nyert. Az I. félidő egyetlen gólja a 35. percben esett, amikor Kohut lefut és felső sarkos lövése a hálóban akad meg. A második félidő elején változatos a játék, de a Ferencváros kondíciójánca csakhamar kiütözik és a Wacker fölénybe kerül. A 24. percben Zischek kiegyenlít, a 31. percben Horváth, 33. percben Windtner, a 35. percben Tax lövik a további gólokat.

O A középeurópai kupagyőztes és a magyar bajnok próbagaloppja. Ujpest—Hungária 6:6 (4:3). A gólzápor a 6. percben kezdődött, amikor is Bihámy tizenegyesből megszerezte a kék-fehéreknek a vezetést (0:1). Két perc múlva Spitz egyenlített ki (1:1), majd a 11. percben Bihámy lött helyezett gólt (1:2). Egy perc múlva Stófián feje ismét egyenlítést hozott (2:2). Ujabb egy perc múlva Bihámy harmadszor is megszerezte a Hungáriának a vezetést (2:3), de már a 16. percben Spitz egyenlített (3:3). Az első gól után Ujpest cserélt kapust. Aché helyett Huber áll be, míg most a Hungária Ujváry helyébe Némethet tette. A 35. percben Avar feje se került a kék-fehérek hálójába (4:3). Szünet után az 5. percben Bihámy tizenegyesből egyenlített (4:4), a következő percben Stófián (5:4), majd a 31. percben ismét Stófián volt a gólszerző (6:4). A 37. percben Bihámy harmadik tizenegyese is sikerült (6:5), míg a 40. percben Hauer kiharcolja a kavargóást és kiegyenlít (6:6).

KÖZGAZDASÁG.

Vizsgát kell tenni a pénzügyigazgatóknak.

Helyettes pénzügyigazgató csak a vizsga sikeres letétele után lehet adminisztrátor. — Fontos pénzügyi tanácskozás a temesvári kormányzóságon.

(Arad, február 17.) Taranu Victor aradkerületi pénzügyi inspektor, akit, miként az Aradi Közlöny jelentette, a temesvári kormányzóság pénzügyi osztályának vezetőjévé nevezték ki miniszteri vezérigazgatói rangban, tegnap érkezett vissza Bucurestiből. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Taranut, aki a következő nyilatkozatot tette lapunk részére:

— Holnap reggel Temesvárra utazom, ahol igen fontos értekezlet lesz. Bocu Sever tartományi igazgató holnapra Temesvárra kéri az összes tartományi szekció főnököket. Az értekezlet előreláthatólag két napig fog tartani és így csak holnapután térek vissza Aradra.

— Uj cégek és cégváltások Aradon. A Lomási Erdőipar Rt. aradi cégnél Numa D. Frumosanu, dr. Teodor Mihali és Stern Gyula igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte és helyükbe bejegyezték Dimitrie Ghica, Nicolae Budurescu, Gheorghe Cipaiianu és Kemény György. — Aradi Vasipar Rt. aradi cégnél dr. Cornel Lutai igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte. — Agronomul Biztosító Rt. aradi cégnél dr. Silviu Pascuti, Kintzig János, Szász István, Láng József, dr. Giuseppe Posselt, Garda Kálmán, dr. Emil Mantia, dr. Vasile Avramescu, dr. Gyárfás Elemér és dr. Silviu Moldovan igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte és helyükbe bejegyezték Dimitrie Ghica, Ioan Camil Roabe, Bruno Rubinstein, Bruno Roabe, Edgar Ausnit, dr. Elias Randolphe, dr. Garda Kálmán, dr. Groza Péter, dr. Eschker János, Vlad Alexandru, Haritay Beritan és dr. L. Wendelin Müller. — Homokkő és Mészteglagyár Hubert és Fleissig céget a törvényszék törölte. — Victoria Takaré- és Hitelintézet Rt. aradi cégnél Comsa Emanuel vezérigazgatói minőségét és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte. — Birnfeld Simon aradi céget a törvényszék bejegyezte. Cégtulajdonos özv. Birnfeld Simonné, Kriger Adéla. A cég rövidárkereskedéssel foglalkozik. Székhelye P. Avram Iancu 14. — Lada- és Hordógyár Rosenfeld Miksáné aradi céget a törvényszék bejegyezte. Cégtulajdonos Rosenfeld Miksáné szül. Steinitzer Erzsébet. A cég székhelye Arad, Cal. Bihorului 3—5. — Ablonczy, Bustin Gép- és Automobilvállalat Rt. aradi cégnél dr. Cornel Lutai igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte. — Gyöngyházipar Rt. Arad cégnél Scharner Sándor és Hirschfeld Mórítz igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte. — „Traian” Eilmann & Co. aradi betéti társaságnál a törvényszék bejegyezte, hogy a cég beltagja Schwartz Frida, kültagja Weisz Zoltán 100.000 lej tőkével. Cégjegyző Eisler Miklós. — Oravec, Holländer aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy a cégből Maifovitz és Fiai Faipari Rt. kilépett és helyébe, mint társtulajdonos dr. Tausz Artur lépett be. Ugyanakkor dr. Antal Endre és Ehrenwald László cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte. — Török-

— Hogyan áll Glava György fogarasi áthelyezésének ügye? — kérdeztük.

— Az áthelyezés tényleg megtörtént és pénzügyigazgató-helyettesi delegációt is kapott. Mi azonban kértük a pénzügyminisztert, hogy egyelőre maradjon Aradon Glava.

— Ma különben rendelet jelent meg a Monstori Oficiában. — folytatta Taranu — hogy a pénzügyigazgató-helyettesek csak akkor léptethetők elő adminisztrátorokká, ha előbb letesszük a pénzügyigazgatói vizsgát. A miniszter már kinevezte a vizsgáztató bizottság tagjait is, kik március 1-én már meg is kezdik a vizsgáztatást. A pénzügyigazgató-helyetteseknek a pénzügyi törvényekből az egyes adó-rendeletekből és a közigazgatási jogból kell majd vizsgáznok.

né Lada gyár és Faraktár aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy a cég a hordó- és lada gyártást megszüntette és csak fakereskedéssel foglalkozik Törökne Faraktár cég alatt. — Conflectio Kereskedelmi és Iparvállalat Rt. aradi cégnél Mayer Ferenc cégjegyzői jogosultságát p. p. toldalékkal a törvényszék bejegyezte, dr. Miron Iustin igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát törölte. — Producte S. A. köröskisjenői cégnél Mann Géza és Neumann Zoltán cégjegyzői jogosultságát p. p. toldalékkal a törvényszék bejegyezte.

— Maniu tárgyal a német nagyiparosokkal. Bucurestiből jelentik: Maniu tárgyalásokat kezdett német nagyipari csoportokkal a háborús kártalanítás és Young-terv összeegyeztetéséről.

— A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság. — mint Budapestről jelentik — Beöthy László v. b. t. t., ny. kereskedelemügyi miniszter elnöke alatt, tegnap tartotta ezidei mérlegmegállapító igazgatósági ülését. Az előterjesztett mérleg szerint tiszta nyereség 1,661,906 pengő 90 fillér, szemben a múlt évi 1,254,380 pengő 53 fillérral. Az igazgatóság az közgyűlésen indítványozni fogja, hogy a lefolyt esztendőre osztalék fejében a múlt évi 2 pengő 40 fillérral szemben, részvényenként 3 pengő fizetessék s indítványozni fogja a közgyűlésen, hogy a jelenleg forgalomban lévő 300.000 darab, egyenként 20 pengő névértékű részvény névértéke, a tőketartalékból 30 pengőre emeltessek. Ezen indítványnak a közgyűlés által való elfogadása után a társaság eddigi 6,000,000 pengős alaptőkéje 9,000,000 pengőre fog emelkedni.

— Megkezdődött a vámfegyverszüneti értekezlet Genfben. Genfben jelentik: Ma ült össze az ugynevezett vámfegyverszüneti értekezlet, amely a gazdasági kapcsolatok kiépítésének megkönnyítésére óhajt szankciókat életbeléptetni. Az értekezleten valamennyi állam részt vesz. Elnöknek Moltke volt dán külügyminisztert választották meg. A magyar delegáció tegnap utazott ki, Nickel Ferdinand dr. volt rendkívüli követ vezetésével.

— Kereskedelmi tárgyalások a külfölddel. Bucurestiből jelentik: Az olasz—román kereskedelmi tárgyalások befejezése után sor kerül a közel jövőben az osztrák—román és magyar—román kereskedelmi tárgyalásokra. Az osztrák bizottság, amelynek dr. Schüller a vezetője, március elején érkezik Bucurestibe.

— Befejeződtek a román—olasz kereskedelmi tárgyalások. Rómából jelentik: Az olasz—román kereskedelmi tárgyalások tegnap délelőtt befejeződtek. Az új kereskedelmi és hajózási szerződések jegyzőkönyveit ma elkészítették és azok aláírására Madgearu román miniszter február 18-ára Rómába utazik.

— A nagyváradi bankok leszállították a betéti kamatukat. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi pénzintézetek képviselői tegnap értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a betéti kamatukban egy százalékkal leszállítják. Az erről szóló egyezményt a Banca Romaneasca, a Banca Marmorosch és a Banca Generala fiókjainak képviselőin kívül, valamennyi bank képviselője aláírta.

— A zsidó kisiparosok szövetségbe tömörülnek. Désről jelentik: A romániai zsidó kisiparosok tegnap gyűlést tartottak Désen, amelyen elhatározták, hogy a közel jövőben szövetségbe tömörülnek. Kolozsvár székhellyel.

Lutai Cornel dr. nyilatkozata az aradi színházválság ügyében.

(Arad, február 17.) Az Aradi Közlöny vasárnapi számában Szendrey Mihály színházigazgató nyilatkozatát közöltük, amelyben a színház anyagi válsága kérdésében nyilatkozik. Szendrey Mihály nyilatkozatára Lutai Cornel dr. interjú-bizottsági elnök a következők közlésére kért fel bennünket:

1. Szendrey Mihály színházigazgató az aradi színház bérletéért nem fizet 50.000 lejt, csak 41.600 lejt. 2. A város sohasem vállalta a színház villanyszámlájának kifizetését, egyetlen esetben, a Robu-tanács a színház súlyos pénzügyi helyzetére való tekintettel, kivételesen és csupán egyetlen-egy szezonra vette át a színházigazgatótól ezt a terhet. 3. A város a színházért 90.000 lej biztosítási díjat fizet, amelyet tulajdonképpen a színházigazgatónak kellene fizetnie. 4. Átengedte a város Szendrey Mihálynak a színházi reklám, a büffé és ruhatár fövedelmét, ami 200.000 lej jövedelmet biztosít és amely a szerződés értelmében a várost illeti meg. 5. A román opera sem a múlt évben, sem az idén egyetlen bani segítyt nem kapott. Ellenben a román propaganda-társulatok háromhónaponként 10.000—10.000 lej segítyt kapnak. Ezt a város hajlandó megadni Szendrey Mihálynak is. A város vezetőségének véleménye szerint Szendrey Mihály színházigazgató olyképen segíthetne magán, hogy attól a banktól kér kölcsönt, ahova beutalta az idei szezon bérleti díjait, körülbelül 300.000 lejt és ahová ezután is befognak a bérletdíjak folyni. Szendrey 1928—29-es szezonból maradt adósságának fedezésére.

Hindenburg nem fogadta magánkihallgatáson Hugenberget

Tann jelentésében vette tudomásul a nacionalista vezérek előterjesztését.

Berlinből jelentik: Ismeretes, hogy Hugenberg és Oberlohren, német nacionalista vezérek magánkihallgatást kértek Hindenburg bíródelmi elnöktől, akit arra akartak kérni partjuk nevében, hogy ne szankcionálja a Young-egyezményt.

Hindenburg ma fogadta a két politkai vezért, a magánkihallgatást azonban elutasította és úgy intézkedett, hogy a kihallgatás tartama alatt Meissner államtitkár is jelen legyen. Hindenburg tudomásul vette Hugenbergék előterjesztését, választ azonban nem adott, hanem azt mondotta, hogy ebben a kérdésben Reichstag döntése előtt nem nyilatkozhat.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

Ön bosszankodik?

mert bár a legjobb anyagot vásárolta, de az inge még se jó, mert szabása rossz.

Önnek öröme lesz:

ha fehérneműt a „Gratia“ fehérneműgyárban Arad, Str. Moise Nicoara 16. (Petőfi-u.) csináltatja ahol azt Önnek készített szabász által mérték szerinti és olcsó áron elkészítik

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

KEDD, február 18.

Belgrád 11.30 Gramofon, 13.40. Déli zene. 19. Jazz 21. Kis hangverseny. 23.15 Táncczene és balalajka. — Berlin 17.30. Szórakoztató zene. 20.15 Gramofon. 21.40. Honegger zeneművei. — Kassa 14.10 Gramofon 18.10. Falusi zene. 20.05. Szalonzenekar 21—23. Pozsony. — Leipzig 17.30. Operettrészletek. 20.35 Hangverseny. 22.05. Kabaré. 22.30 Mai zene 2330 Szórakoztató zene. — Milano 18. Kvintett 20.15. Vacsorai zene 21.30—24.30. Torino. 24.40. Torino. — Róma 18.30 Hangverseny. 22.02. Opera a királyi színházból. — Wien 16.30. Szórakoztató zene. 20. Helyszíni közvetítés az Augarten-híd alapozási helyéről. 21.05. Goethe című bohózat. Majd a Holzer-zenekar játéka — Budapest 10.15 Eugen Stepat orosz balalajka-zenekarának hangversenye. 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 4.30. A „Tündérvásár“ meseórája. 6. Helyes magyarság Magyar helyesírás. 6.30. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 7.10. Lukinich Inre dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban.“ 8.25. Laurisín Lajos, a m. kir.

Operaház művészeinek dalestje 11-kor Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

SZERDA, február 19.

Belgrád. 19. Harmonika. 21. Szonáták 22.15 Hangverseny. 23.15. Gramofon. — Leipzig. 17.30. Zene 22. Hangverseny. Utána: Rádiózenekar. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19. Teazene. 20.30. Orgonaverseny a berlini dómból. 21. Dajos Béla zenekara. — Kassa. 13. Szalonzenekar. 14.10. Gramofon. 18.10. Szalonzenekar. 18.50. Népdalok. 20—23.15. Prága. 23.15. Brünn. Milano. 21.30. Massenet „Manon“ c. operája. Utána könnyű zene. — Róma. 18.30. Melnar Ferenc „Szemcsók“ c. vígjelenete. 22.02. Szimfonikus hangverseny. Wien. 16.30. Szórakoztató zene. 20.30. Szimfonikus hangverseny. Utána: Jazz. — Budapest 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó Szalonzenekarának hangversenye. 1.05. A Bachmann-szalontrio hangversenye. 5. Ragamby András novellái. 6. Hüszsein Námik bey előadása: „A török—magyar rokonság“. 6.30. A Zene-művészeti Főiskola zenekarának hangversenye. 7.45. Siklós Ferenc előadása: „A hangzó film hiányosságai és a film világválsága“. 8.20. Hegler Antal dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Michel Angelo élete költeményeiben“. 8.45. Indián-, néger-, irisch- és Kentucky-

dalok. 9.20. Möricz Zsigmond felolvasása. 9.40. Zongora-hegedűszonáták. 10.40. Könnyű zene. Éjjel 2 óráig Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. **Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.** **Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.** **Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,** **Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.** **Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.** Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapl számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK: Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak választékosan ellátott kérezőkódásra válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabérlővel csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

VIDÉKNEK levele van. 703

ALKALMAZÁS.

EGY feltétlenül megbízható, dolgozni szerető 40—50 év körüli nőt keresek, ki a főzésben is jártas, vidékre jobb családdalhoz Gyermek nincs. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 631

TEXTILSZAKMÁBAN jártas fiatal segéd állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 699

HÁZASPÁR ajánkozik gazdaságba, vidékre is megy. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérnek. 701

LAKÁS.

NAGYTEREM, parkettázott, 84 négy-szög méter és szoba 22 négy-szög méter mérettel, lépcsőházi bejárattal, kiadó, volt Szabadság-tér 21. alatt. 666

KÉT szoba, konyha 1. sz. emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS konyha uccai lakás kiadó, Str. Cantacuzino 26 (Határ-ucca). 706

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADÓ város központjában azonnalra garzon embernél 1 burorozott nagy szoba konyhával, előszobával, öszszes mellékhelyiségekkel. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 710

KIADÓ azonnalra egy különbejáratu burorozott szoba. Str. Bucur 7. (Kötvös-u.) I. emelet. 711

Kiadó

négy-szobás, fürdőszobás, konyha lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ZONGORÁK és harmonikumok raktár-helyezés miatt leszállított ár mellett részletre is eladók. Melis zongoraterme Piata Avram Iancu 21 szám. 700

BIZOMÁNYI ÜZLETEMBEN a rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel nagyon olcsón lehet hozzájutni futószőnyeg, perzsaszőnyegek, komplett szobabereendezések u. m.: ebédlő, háló, szalon, bőrgarnitúra és konyha butorok, antik zenélő óra, álló villanylámpa, tükrök, Biedermeyer szalonok és külön székek, kis fali vitrinek, vitrinek, könyv szekrény, paravánok, kredencsek, asztalok, székek, festmények, fali tájak, ezüst tárgyak, zongorák, disztárgyakhoz stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Arad, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

EGY keveset használt keresztthoros, hárompedálos Stelzhammer zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 707

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

SÜRGŐSEN KERESK megbizóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédlő öszszekötő és futó szőnyegeket, antik butorokat, garderob szekrényeket, könyvszekrényeket, disztárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGONÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

RENDKÍVÜLI alkalmi áron kiárulunk teljesen új, elsőrendű és comerz butorokat, Bulev. Ferdinand 30. udvarban. 678

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

ELLÁTÁS.

IZLETES házi koszt házuál és házon kívül, volt Knézich-ucca 13. 704

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken nagy vevőkörrel rendelkező kelmetesítő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

BELVÁROSI fűszerüzlet házzal vagy anélkül eladó esetleg több évre kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 705

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREK HEZ! Nagy nyomorban tengődő öreg-asszony, kinek egyedüli támasza leánya súlyosan fekvő beteg, bármilyen csekély adományt kér. Címe Matyókné, Weitzer-ucca 13 sz. az udvarban. 200

Tüdőbetegek!

Prof. Dr. Páter tüdőteája erősíti és gyógyítja a tüdőt,

a tüdőszövet sebességét kedvezően befolyásolja, megszünteti az éjszakai izgatást, csökkenti a köhögési ingeret és a köpetet, a tea étvágygerjesztő, testülettel és erősíti a testet. Tüdőbetegek a Prof. Dr. Páter-féle tüdőtea rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Prof. Dr. Páter tüdőteája a meggyeszkőhelyek legelső gyógyszertárában és drogériájában azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kérésére az eredeti csomagolású teát néhány napon belül megszerzi. Minden eredeti csomagón a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap utján a tea „Cállag“ gyógyszeriar, Braşov, Hosszu-ucca 6. sz. a. lerakattól rendelhető. — Nagyban lerakat: „STANDARD“ drogéria, Bucureşti I.

HOTEL

NEGRESCO

NIZZA.

PROMENADE DES ANGLAIS.
A francia Riviera legmodernebb szállójája.

ZONGORA bércadó Bulv. Reg. Ferd. 6. emeleti folyosón jobbra. 702

INGATLAN.

BELVÁROSI kisebb bérház, évi 72.000 lej bérjövdelemmel, eladó. Bővebbet Str. Selimberg 1. (Görbe-ucca.) 681

Volt Illés-ucca 172. számú

kétlakásos ház nagy műhellyel, 300 □-os telokkal, igen sürgősen 260.000 Lejért eladó. — Kizárólagos megbízott Kiss Lajos „Uranul“ irodája. Városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. 708

URISZABÓSÁG

előkelő vevőkörrel, 78 éves legjobb hírű budapesti cég tulajdonos betegsége miatt elegáns berendezéssel áru-raktár átvétele ellenében kedvező feltételek mellett átadó. — Ajánlatokat „Pényes jövdelem“ jellegre Bloker J. hirdetőjébe, Budapest, IV., Városház-u. 10. korek.

Norddeutscher Lloyd — Bremen

Értesítés!

Az érdekeltek szives tudomására hozzuk, hogy egyedüli romániai vezérképvisletünk, a

Norddeutscher Lloyd

Bremen

F. Missler S. A. R. cég

központja:

Bucuresti II., Calea Grivitei 23

Fiókjai:

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 65.

Timisoara, Str. I. C. Bratianu 5.

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 145.

Cernauti, Str. I. C. Bratianu 3.

Kérjük az érdekelteket, forduljanak bizalommal a fenti címekhez, ahol minden tekintetben kielégítően ki fogják szolgálni.